

Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja

Materiál na rokovanie Zastupiteľstva
Bratislavského samosprávneho kraja
dňa 12. mája 2017

Správa

**o činnosti kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského
samosprávneho kraja za rok 2016**

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodová správa
3. Správa o činnosti...

Predkladateľ:

PhDr. Alžbeta Ožvaldová, podpredsedníčka BSK

Zodpovedná:

Mgr. Art. Zuzana Šajgalíková, riaditeľka odboru cestovného ruchu a kultúry

Spracovatelia:

Mgr. R. Šenkirik, vedúci oddelenia kultúrnej infraštruktúry
Renáta Staněková, referentka oddelenie kultúrnej infraštruktúry

Bratislava
máj 2017

N á v r h u z n e s e n i a

UZNESENIE č. /2017
zo dňa mája 2017

Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja po prerokovaní materiálu

A. s c h v a ľ u j e

Správu o činnosti kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja za rok 2016.

B. u k l a d á

Pracovnej skupine na riešenie ďalšieho pôsobenia Divadla LUDUS a Bratislavského bábkového divadla predložiť do júnového zastupiteľstva BSK materiál „Zámer riešenia prevádzkového zázemia Divadla LUDUS“

Dôvodová správa

V súlade s originálnymi kompetenciami, vymedzenými zákonom NR SR č. 302/2001 Z. z. o samosprávnych krajoch, zriaďuje Bratislavský samosprávny kraj sedem kultúrnych zariadení: štyri divadlá, osvetové stredisko, múzeum a knižnicu, ktoré tvoria základnú kultúrnu infraštruktúru BSK. Kultúrne zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK majú právnu subjektivitu a hospodária v režime príspevkových organizácií.

Oddelenie kultúry Úradu Bratislavského samosprávneho kraja každoročne spracováva a predkladá do Zastupiteľstva Bratislavského samosprávneho kraja správu o činnosti kultúrnych zariadení. Ide o informačný materiál, sumarizujúci základné štatistické a ekonomické údaje za predchádzajúci rok. Vzhľadom na nárast rozsahu agendy, spojenej s aktualizáciou Stratégie rozvoja kultúry v Bratislavskom samosprávnom kraji na roky 2015-2020 a s implementáciou Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na podporu kultúry Úrad BSK s účinnosťou od 1.4.2017 prijal organizačnú zmenu na Odbore cestovného ruchu a kultúry, predmetom ktorej je rozčlenenie oddelenia kultúry na: Oddelenie kultúrneho plánovania (má v gescii najmä napĺňanie a aktualizáciu Stratégie rozvoja kultúry a agendu Dotačnej schémy na podporu kultúry) a Oddelenie kultúrnej infraštruktúry (má v gescii najmä kultúrne zariadenia, podporu tradičných podujatí a aktivít vrátane ochrany pamiatkového fondu). Správu o činnosti kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK za rok 2016 už predkladá novovytvorené oddelenie kultúrnej infraštruktúry odboru cestovného ruchu a kultúry.

Predložená správa v stručnej forme rekapituluje plnenie hlavných funkcií, činnosť, aktivity a podujatia kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja za rok 2016 v kontexte základných programových dokumentov Bratislavského samosprávneho kraja (Stratégia rozvoja kultúry 2015-2020, PHSR 2014-2020, Akčný plán implementácie PHSR 2014-2020), ako aj v spojitosti s činnosťou oddelenia kultúrnej infraštruktúry a oddelenia kultúrneho plánovania Úradu Bratislavského samosprávneho kraja. Cieľom predloženého materiálu je poskytnúť o činnosti kultúrnych zariadení adekvátnu informáciu poslaneckému zboru Zastupiteľstva Bratislavského samosprávneho kraja, ale aj širšej verejnosti.

Predkladatelia a spracovatelia materiálu odporúčajú Zastupiteľstvu BSK predložený návrh materiálu prerokovať a schváliť.

SPRÁVA O ČINNOSTI KULTÚRNYCH ZARIADENÍ V ZRIAĐOVATEĽSKEJ PÔSOBNOSTI BRATISLAVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

Podpora kultúry, prezentácia a propagácia kultúrnych aktivít a podpora ochrany kultúrneho dedičstva patrí medzi základné originálne kompetencie vyšších územných celkov. Bratislavský samosprávny kraj (ďalej len „BSK“) v súlade s vymedzeným kompetenčným rámcom vytvára a zabezpečuje podmienky rozvoja kultúry v bratislavskom regióne, a to jednak priamo, prostredníctvom svojich orgánov a príslušných organizačných zložiek Úradu BSK (odbor cestovného ruchu a kultúry, oddelenie kultúrnej infraštruktúry, oddelenie kultúrneho plánovania), ako aj prostredníctvom organizácií (kultúrnych zariadení) vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti (ďalej len „kultúrne zariadenia“). Kompetencie, ciele, poslanie, rozvojové aktivity a konkrétne činnosti Bratislavského samosprávneho kraja v oblasti kultúry sú určené platným legislatívnym rámcom, predovšetkým zákonom NR SR č. 302/2001 Z. z. o samosprávnych krajoch a zákonom NR SR č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov a základnými programovými dokumentmi BSK (Stratégia rozvoja kultúry BSK na roky 2015-2020, Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja BSK na roky 2014-2020, Akčný plán BSK pre implementáciu PHSR BSK na roky 2014-2020, Územný plán regiónu – Bratislavský samosprávny kraj), a to v súlade so špecializovanými právnymi normami pre jednotlivé oblasti kultúry, najmä v súlade so zákonom NR SR č. 103/2014 Z. z. o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákonom NR SR č. 206/2009 Z. z. o múzeách a galériách v znení neskorších zmien a doplnkov, zákonom NR SR č. 189/2015 Z. z. o kultúrno-osvetovej činnosti, zákonom NR SR č. 126/2015 Z. z. o knižniciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákonom NR SR č. 212/1997 Z. z. o povinných výtlačkoch v znení neskorších úprav a doplnkov, zákonom NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších úprav a doplnkov, zákonom NR SR č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom v znení neskorších úprav a doplnkov.

Kultúrne zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK hospodária v režime príspevkových organizácií a disponujú plnou právnou subjektivitou. Vo svojej činnosti a pri správe zvereného majetku BSK sú viazané najmä vyššie uvedenými špecializovanými zákonmi a nadväzujúcimi vykonávacími predpismi, zákonom NR SR č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov a zákonom NR SR č. 446/2001 o majetku vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov a ďalšími všeobecne záväznými právnymi normami. Vo svojej činnosti vychádzajú zo základných zriaďovacích dokumentov a riadia sa uzneseniami Zastupiteľstva BSK, všeobecne záväznými nariadeniami BSK a ďalšími internými predpismi BSK, spolupracujú s orgánmi štátnej správy, orgánmi samospráv miest a obcí, ďalšími odbornými inštitúciami a stavovskými združeniami. Kultúrne zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK sú verejné inštitúcie a plnia kultúrnu, umeleckú, osvetovú, vzdelávaciu, akvizičnú, informačnú, metodickú a ďalšie funkcie, vymedzené príslušnými ustanoveniami špecializovaných právnych noriem.

Bratislavský samosprávny kraj zriaďuje sedem kultúrnych zariadení. Štyri z nich sú divadlá a sídli na území Bratislavy: Divadlo ARÉNA, Divadlo ASTORKA Korzo 90, Divadlo LUDUS a Bratislavské bábkové divadlo. Mimo Bratislavy sídli Malokarpatské osvetové stredisko v Modre, Malokarpatská knižnica v Pezinku a Malokarpatské múzeum v Pezinku. **Svoju činnosť vykonávajú v súlade s úsilím BSK saturovať potreby a záujmy obyvateľov kraja v oblasti kultúry na celom svojom území, bez ohľadu na sídla kultúrnych zariadení.** Toto poslanie sa jednotlivé kultúrne zariadenia usilujú naplniť či už ako spádové inštitúcie, prostredníctvom vysunutých pracovísk (v prípade divadiel zájazdovými vystúpeniami), regionálnymi podujatiami, partnerstvami a spoluprácou s inými subjektmi, sieťovaním viacerých subjektov pri realizácii podujatí a projektov, alebo

koordinačno-metodickou činnosťou. Kultúrne zariadenia zároveň poskytujú služby aj návštevníkom regiónu, angažujú sa v nadregionálnych aktivitách a priamo participujú na tvorbe, ochrane a prezentácii kultúrnych hodnôt a vytváraní dobrého mena BSK doma aj v zahraničí.

V roku 2016 v siedmich kultúrnych zariadeniach pracovalo celkovo 173 zamestnancov (prepočítané plné pracovné úväzky), o 13 viac ako v roku 2015.

Nasledujúca tabuľka obsahuje kvantitatívnu rekapituláciu činností jednotlivých kultúrnych zariadení v roku 2016. Prehľadne sumarizuje aktivity realizované v rozsahu základného poslania zariadení, podujatia v súčinnosti s Úradom BSK, ako aj v spolupráci s inými subjektmi, účasti na festivaloch, súťažiach, prehliadkach a ďalšie kultúrne a spoločenské podujatia, ako aj podujatia nad rámec plnenia hlavných úloh, realizované smerom k verejnosti. Pre porovnanie je uvedený aj počet zamestnancov jednotlivých kultúrnych zariadení:

Tabuľka č. 1: Počet zamestnancov a počet aktivít kultúrnych zariadení v r. 2016

Názov zariadenia	Počet zamestnancov	Počet aktivít
Divadlo ARÉNA	40	157
Divadlo ASTORKA KORZO´90	37	163
Bratislavské bábkové divadlo	39	266
Divadlo LUDUS	9	88
Malokarpatské múzeum Pezinok	17	145
Malokarpatské osvetové stredisko Modra	13	73
Malokarpatská knižnica v Pezinku	18	441

Zameranie a forma aktivít sú rozdielne v závislosti od odborného zamerania jednotlivých inštitúcií. Podrobnejšie sú rozvedené v komentári o činnosti jednotlivých kultúrnych zariadení.

Rozpočet kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK v roku 2016

Schválený rozpočet na rok 2016 pre kultúrne zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK pozostával z financií z rozpočtu BSK vo výške 3 623 725,00 EUR, dotácií zo štátneho rozpočtu 140 000,00, z vlastných príjmov vo výške 684 290,00 EUR a z iných zdrojov vo výške 7 500,00 EUR, čo bolo spolu 4 455 515,00 EUR.

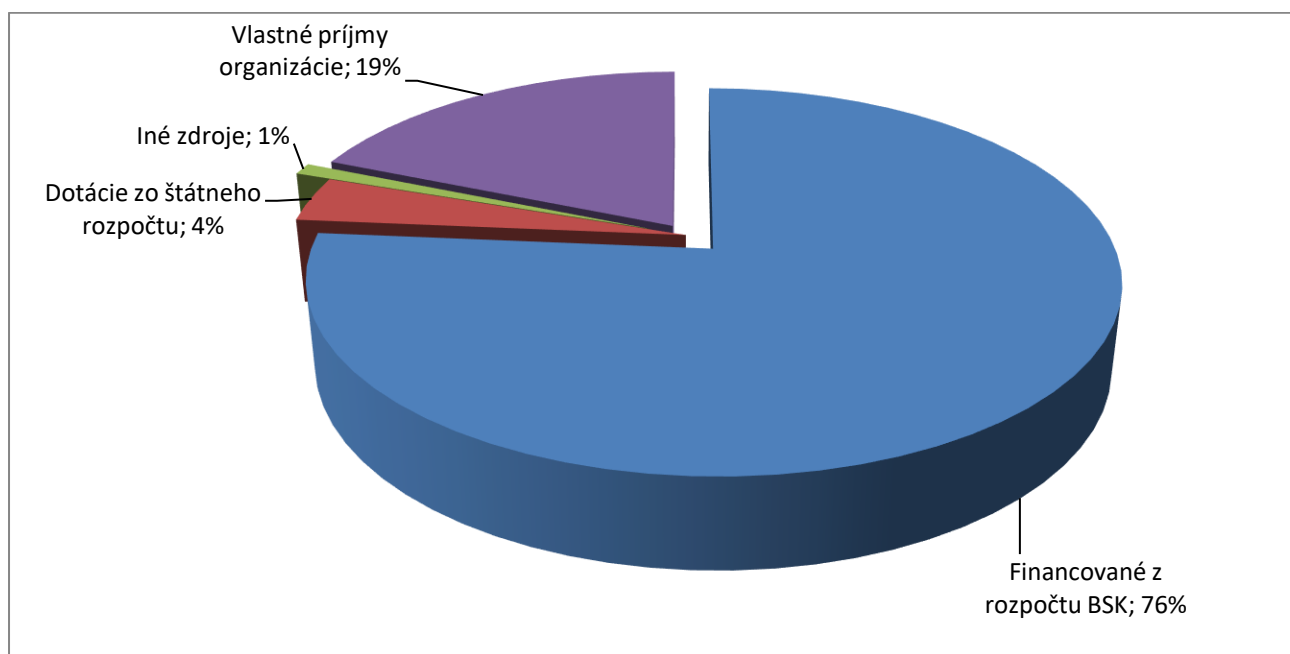
Upravený rozpočet k 31.12.2016 sa skladal z financií z rozpočtu BSK vo výške 3 692 136,82 EUR, z vlastných príjmov vo výške 996 102,90 EUR, z grantov zo štátneho rozpočtu vo výške 242 022,00 EUR a z iných zdrojov vo výške 48 326,55 EUR, čo je spolu 4 978 588,27 EUR.

Čerpanie financií k 31.12.2016 z rozpočtu BSK bolo v sume 3 690 167,54 EUR, z vlastných príjmov vo výške 910 063,24 EUR, z grantov zo štátneho rozpočtu vo výške 185 972,41 EUR a z iných zdrojov vo výške 47 037,90 EUR.

Tabuľka č. 2.: Financovanie kultúrnych zariadení podľa zdroja financií

Zdroj financovania	Schválený rozpočet na rok 2016	Upravený rozpočet k 31.12.2016	Čerpanie k 31.12.2016	Čerpanie k 31.12.2016 v %
financované z rozpočtu BSK	3 623 725,00	3 692 136,82	3 690 167,54	99,95%
dotácie zo štátneho rozpočtu	140 000,00	242 022,00	185 972,41	76,84%
iné zdroje	7 500,00	48 326,55	47 037,90	97,33%
financované z vlastných príjmov	684 290,00	996 102,90	910 063,24	91,36%
Spolu	4 455 515,00	4 978 588,27	4 833 241,09	97,08%

Graf č.1.: Financovanie kultúrnych zariadení podľa zdroja financií

Podrobnejší prehľad financovania podľa jednotlivých kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK sa nachádza v tabuľke č. 3.

Tabuľka č. 3.: Financovanie kultúrnych zariadení podľa zdroja financií

Názov organizácie / zdroj financovania	Schválený rozpočet na rok 2016	Upravený rozpočet k 31.12.2016	Čerpanie k 31.12.2016	Čerpanie k 1.12.2016 v %
Bratislavské bábkové divadlo	719 849,00	849 603,83	802 219,17	94,42%
financované z rozpočtu BSK	639 849,00	642 008,98	642 008,98	100,00%
dotácie zo štátneho rozpočtu	7 000,00	31 178,00	24 069,06	77,20%
financované z vlastných príjmov organizácie	73 000,00	176 416,85	136 141,13	77,17%
Divadlo ARÉNA	1 406 024,00	1 451 261,10	1 425 038,51	98,19%
financované z rozpočtu BSK	945 864,00	956 244,00	956 244,00	100,00%
dotácie zo štátneho rozpočtu	50 000,00	49 000,00	49 000,00	100,00%
financované z vlastných príjmov organizácie	410 160,00	430 817,10	404 594,51	93,91%
iné zdroje	0,00	15 200,00	15 200,00	100,00%
Divadlo ASTORKA Korzo '90	1 043 689,00	1 149 410,30	1 127 227,54	98,07%
financované z rozpočtu BSK	862 929,00	871 429,00	871 429,00	100,00%
dotácie zo štátneho rozpočtu	39 000,00	60 429,00	43 429,00	71,87%
financované z vlastných príjmov organizácie	141 760,00	214 202,30	209 019,54	97,58%
iné zdroje	0,00	3 350,00	3 350,00	100,00%
Divadlo LUDUS	281 138,00	284 778,00	277 505,00	97,45%
financované z rozpočtu BSK	256 838,00	256 838,00	256 838,00	100,00%
dotácie zo štátneho rozpočtu	5 000,00	8 615,00	7 473,00	86,74%
financované z vlastných príjmov organizácie	19 300,00	19 325,00	13 194,00	68,27%
Malokarpatská knižnica v Pezinku	303 136,00	323 638,86	316 600,91	97,83%
financované z rozpočtu BSK	282 736,00	282 736,00	282 736,00	100,00%
dotácie zo štátneho rozpočtu	10 000,00	17 000,00	10 000,00	58,82%
financované z vlastných príjmov organizácie	10 400,00	22 483,72	22 445,77	99,83%
iné zdroje	0,00	1 419,14	1 419,14	100,00%
Malokarpatské múzeum v Pezinku	342 106,00	417 983,55	392 741,64	93,96%
financované z rozpočtu BSK	311 606,00	331 597,64	331 597,64	100,00%
dotácie zo štátneho rozpočtu	4 000,00	29 000,00	5 201,35	17,94%
financované z vlastných príjmov organizácie	19 000,00	29 028,50	28 873,89	99,47%
iné zdroje	7 500,00	28 357,41	27 068,76	95,46%
Malokarpatské osvet. stredisko v Modre	359 573,00	501 912,63	491 908,32	98,01%
financované z rozpočtu BSK	323 903,00	351 283,20	349 313,92	99,44%
dotácie zo štátneho rozpočtu	25 000,00	46 800,00	46 800,00	100,00%
financované z vlastných príjmov organizácie	10 670,00	103 829,43	95 794,40	92,26%
Spolu	4 455 515,00	4 978 588,27	4 833 241,09	97,08%

DIVADLO ARÉNA

Divadlo ARÉNA sídli v historickej budove z roku 1898 na petržalskom nábreží Dunaja (Viedenská cesta č. 10). Objekt budovy je národnou kultúrnou pamiatkou a je situovaný na mieste, kde v minulosti stál jeden z najstarších divadelných stánkov v Bratislave – amfiteáter s rovnakým názvom z roku 1828. Budova divadla je vo vlastníctve Bratislavského samosprávneho kraja. Maximálna kapacita veľkej divadelnej sály je 318 divákov, pri štandardnej úprave hľadiska a javiska je to 264 miest. Štúdiový divadelný priestor Loft Aréna ponúka miesta pre cca 80 divákov. Divadlo nemá stály umelecký súbor.

Ambíciou divadla od jeho vzniku je prinášať tituly, ktoré na domácich javiskách ešte neboli uvedené a ktoré obohacujú repertoár ponukou, oslovujúcou aj náročného diváka. Do povedomia verejnosti sa zapísali predovšetkým inscenácie „občianskeho cyklu“, venované najzávažnejším a najkontroverzejším vnímaným témam našich dejín a súčasnosti. Na javisku sa aj v roku 2016 striedala súčasná i klasická činohra, opera, rockové a džezové koncerty a pokračoval projekt Ultimatívne kino ARÉNA, zameraný na prezentáciu slovenskej a svetovej filmovej klasiky.

Zámer rekonštrukcie národnej kultúrnej pamiatky - budovy Divadla ARÉNA schválilo Zastupiteľstvo BSK uznesením č. 1/2016 zo dňa 29. 1. 2016. Následne počas celého roka prebiehal proces zaobstarania projektovej dokumentácie a prípravy rekonštrukcie divadla. Komplexná informácia o súčasnom stave riešenia rekonštrukcie divadla tvorí prílohu tohto materiálu.

Premiéry

Divadlo ARÉNA pripravilo v roku 2016 šesť premiér. Ako prvá mala v januári premiéru inscenácia hry **Kľúčovou dierkou**: čiernu grotesku s prvkami frašky režijne naštudoval Rastislav Ballek. V poradí druhá inscenácia, **Popoluška**, ktorej autorom a režisérom v jednej osobe je Gabriel Tóth, bola venovaná detskému divákovi a mala premiéru 13. marca. Divadelnú hru renomovanej autorky Sarah Ruhllovej s názvom **Vibrator - Play** do scénickej podoby spracoval režisér Juraj Bielik a Divadlo Aréna tento titul uviedlo v premiére 15. apríla. Životné otázky, morálne hranice a ich prekročenie, vzťahy medzi ženou a mužom rieši divadelná hra autora Franka Wedekinda **Lulu**. Režijne sa diela chopil Martin Čičvák, ktorého inscenáciu divadlo prvýkrát predstavilo 9. októbra. Autorom divadelného spracovania Bergmanovej psychologickej drámy **Persona** je Tomáš Procházka, jeho monodráma

s Petrou Vajdovou v hlavnej úlohe mala premiéru 14. októbra. Ďalším podkladom pre vznik novej drámy sa stalo dielo francúzskeho spisovateľa Michela Houellebecqa **Podvolenie**, ktoré možno charakterizovať ako spoločensko-politickú fikciu o človeku uväznenom vo vlastnej slobode. Inscenácia dramatizácie tohto románu z pera Petra Lomnického mala v réžii Mariána Amslera premiéru 10. novembra 2016.

Multižánrové, multikultúrne projekty

Priestory Divadla Aréna sa počas roka 2016 naplnili ďalšími podujatiami ako napr. odovzdávanie výročných **cien Samuela Zocha**, organizované Bratislavským samosprávnym krajom, pokračovanie úspešného cyklu džezových koncertov **Jazz v Aréne**, na ktorých vystúpili hviezdy slovenskej a zahraničnej jazzovej scény. Ďalej to boli koncerty Anety Langerovej, Lenky Filipovej, Dana Bártu & Robert Balzar Trio, Jaka Kopač NY Quartet a mnohých ďalších. V roku 2016 sa zrodila spolupráca divadla s Pražským filmovým orchestrom pod vedením Jlího Korynta. V marci to bol koncert filmovej hudby a v závere roka veľký Vianočný koncert filmovej hudby.

Už ôsmu sezónu Divadlo Aréna pokračovalo v projekte prenosov operných predstavení z **Metropolitnej opery v New Yorku**. Aréna uviedla spolu 10 titulov: Nabucco, Láska z ďaleka, Don Giovanni, Tristan a Izolda, Elektra, Roberto Devereux, Madamme Butterfly, Manon Lescaut, Čarovná flauta a Turandot. V rámci už zabehnutého projektu Ultimatívne kino v Aréne premietli celkom 20 filmov zo svetovej a slovenskej filmovej klasiky. Divadlo Aréna a Univerzita Komenského v Bratislave zorganizovali už trinásty ročník letnej univerzity pre deti od 9 do 14 rokov. Myšlienka vzniku **Detskej Univerzity Komenského (DUK)**, ktorej hlavným iniciátorom je riaditeľ Divadla Aréna Juraj Kukura, bola inšpirovaná existenciou detských univerzít v Európe a na celom svete, kde tieto projekty spĺňajú funkciu podpory vzdelávania mladých talentovaných žiakov. Súčasne sa tak využili priestory a kapacita divadla počas divadelných prázdnin a zmysluplne sa doplnila ponuka letných podujatí pre deti a mládež. Študenti DUK 2016 mali príležitosť zúčastniť sa exkurzie do NR SR a na parlamentnej Hodine otázok interpelovať politikov. Súčasťou DUK sú každoročne mnohé workshopy – architektonický, hip-hopový, IT, kariérny, šachový, army, debatný, ale aj tvorivé dielne v SNG a SNM či návšteva v NBS.

Divadelné festivaly

S inscenáciou **Obeť** renomovaného českého dramatika a režiséra Davida Jařaba sa Divadlo ARÉNA predstavilo v máji na festivale Divadelní svět Brno. S tou istou inscenáciou sa prezentovalo divadlo aj v júni v Martine na 10. ročníku festivalu To najlepšie zo slovenského divadla.

V roku 2016 Divadlo ARÉNA realizovalo okrem spomínaných dvoch zájazdov ďalších 13 hosťovských predstavení na Slovensku.

Nominácie a ocenenia

Zvláštnu cenu poroty za koncentrovaný herecký výkon v inscenácii Obeť získala **Rebeka Poláková**. Špeciálnu cenu prevzal za ocenenú herečku režisér inscenácie a autor predlohy David Jařab.

Využívanie externých zdrojov

Divadlo získalo v roku 2016 z Fondu na podporu umenia finančné prostriedky v objeme 39.000,- EUR, na hudobný cyklus „Jazz v Divadle ARÉNE“ 7.000,- EUR, na inscenáciu Franka Wedekinda „LULU“ to bolo 15.000,- EUR, na inscenáciu detského

predstavenia „POPOLUŠKA“ 5.000,- EUR a hra Michela Houellebecqa „Podvolenie“ získala podporu 12.000,- EUR.

Záver

V roku 2016 navštívilo Divadlo ARÉNA celkom 28.269 návštevníkov a divadlo im ponúklo na domácej scéne spolu 157 podujatí, z toho 124 repertoárových, 10 projekcií opery, 20 filmových projekcií a množstvo podujatí realizovaných formou prenájmu priestorov divadla iným subjektom. Divadlo ARÉNA pripravilo v roku 2016 šesť premiér a zameralo sa na žánrovú pestrosť domácej scény, ktorú doplnilo festivalovou a zájazdovou činnosťou. Svojou bohatou dramaturgickou ponukou a kvalitnou produkciou Divadlo ARÉNA dlhodobo spestruje divadelnú ponuku v hlavnom meste, aj v celoslovenskom kontexte.

DIVADLO ASTORKA KORZO´90

Divadlo ASTORKA Korzo'90 (DAK'90) bolo zriadené Ministerstvom kultúry SR 1. apríla 1990. V roku 1993 bolo premenované na Divadlo ASTORKA Korzo '90 (DAK'90). S účinnosťou od 1. apríla 2002 prešlo Divadlo ASTORKA Korzo '90 do zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja.

Divadlo nemá svoju budovu a pôsobí v prenajatých priestoroch v budove Ministerstva kultúry SR na námestí SNP č. 33 v Bratislave. Aktuálna nájomná zmluva platila do 11.1.2017 a je od 1.2.2017 o ďalších 5 rokov. Vedenie divadla s administratívnym zázemím sídli v priestoroch „Domu umenia“ na Námestí SNP č. 12 v správe Národného osvetového centra. Kapacita sály je 212 miest. Uvedené priestory nie sú v pravom zmysle slova divadelné a nie sú vybavené adekvátnou divadelnou technológiou (pôvodne slúžili ako banketová miestnosť Tatra banky, neskôr ako kino). Napriek tomu DAK'90 dlhodobo patrí k najúspešnejším a umelecky najambicióznejším slovenským divadelným scénam. Na rozdiel od Divadla Aréna má DAK'90 vlastný umelecký súbor.

Premiéry

V roku 2016 Divadlo ASTORKA Korzo '90 pripravilo dve nové divadelné inscenácie. Pod vedením režiséra Vladimíra Strniska ako prvé profesionálne divadlo na Slovensku

uviedlo divadelnú inscenáciu hry svetoznámeho izraelského dramatika Hanocha Levina **Život je taký**, premiéra sa konala 14. júna. Divadelná inscenácia hry A. R. Gurneya **Sylvia** v réžii Soni Ferancovej, s podtitulom „romantická komédia s pesničkami, v ktorej nič nie je také, ako to navonok vyzerá,“ mala svoju premiéru 7. novembra.

Divadelné festivaly a zahraničné zájazdy

V roku 2016 sa Divadlo ASTORKA Korzo '90 úspešne reprezentovalo bratislavský región na domácej scéne, v ďalších slovenských mestách i v zahraničí. Popri pravidelných reprízach repertorových predstavení na domácej scéne realizovali počas roka zájazdy v rôznych divadelných a kultúrnych centrách na celom Slovensku, kde sa inscenácie Divadla ASTORKA Korzo '90 už tradične tešia veľkému diváckemu úspechu. V roku 2016 Divadlo ASTORKA Korzo '90 reprezentovalo slovenské divadlo taktiež v USA: v Chicagu a New Yorku sa členovia súboru divadla predstavili s divadelnou inscenáciou Na koho to slovo padne.

Festival ASTORKA 2016

V rámci XII. ročníka Festivalu ASTORKA (25.–30. októbra) mali diváci možnosť vidieť predstavenie **Shylock** v podaní Milana Kňažka, Shakespearom inšpirovanú hru **Búrka** v réžii dvojice SKUTR, divadelnú inscenáciu Molièrovej hry **Mizantrop** v réžii Lukáša Brutovského, autorsko - režijnú prvotinu Ivana Trojana **Zásek**, ktorú pripravil s kolegami z Dejvického divadla a súbor divadla Vígszínház s inscenáciou slávnej hry americkej herečky a spisovateľky Heather Raffo. V **Scénických rozhovoroch** Davida Hrbeka sa predstavil člen ASTORKY, Peter Šimun. Aj v uplynulom roku obohatila festivalový program vernisáž výstavy divadelných fotografií Pavla Breiera.

Nominácie a ocenenia

Riaditeľovi DAK, Vladimírovi Černému bola v roku 2016 udelená Cena Literárneho fondu za celoživotné dielo v oblasti divadla. Marta Sládečková získala Výročnú cenu v oblasti divadla za divadelný výkon v inscenácii Višňový sad, Vladimír Hajdu si rovnaké ocenenie vyslúžil výkonom v inscenácii Višňový sad, Zita Furková získala Prémiiu v oblasti divadla za divadelný výkon v inscenácii Život je taký a Marián Amsler dostal Prémiiu v oblasti divadla za divadelný výkon v inscenácii Višňový sad.

Využívanie externých zdrojov

Divadlo získalo v roku 2016 z Fondu na podporu umenia finančné prostriedky v objeme 41.000,- EUR, na Festival ASTORKA 2016 to bolo 23.000,- EUR, na festival Dni ASTORKY v Prahe 4.000,- EUR, na naštudovanie inscenácie Letný sneh (uviedenie v r. 2017) 2.000,- EUR a na inscenáciu Život je taký 12.000,- EUR.

Záver

V roku 2016 bol počet divadelných predstavení odohratých na domácej scéne DAK '90 spolu 141 s návštevnosťou 19 144 divákov. Všetkých podujatí bolo 163 a celková návštevnosť dosiahla 24 872 návštevníkov. DAK '90 napriek obmedzeným priestorovým a technologickým možnostiam kreatívne využíva všetky dostupné možnosti a uvádza divadelné predstavenia v rôznych priestoroch divadla - Trezor (priestor v zázemí divadla), Foyer, hlavná scéna - v rôznych obmenách javiska (prvý rad a niektoré sedadlá sa nepredávajú kvôli scéne, ktorá zasahuje do hľadiska). Divadlo ASTORKA Korzo '90 patrí medzi stabilné piliere slovenskej divadelnej kultúry, čo najlepšie dokladuje divácky záujem doma aj v zahraničí.

BRATISLAVSKÉ BÁBKOVÉ DIVADLO

Bratislavské bábkové divadlo (BBD) sídli v historickej budove v centre hlavného mesta SR. Objekt budovy je majetkom Bratislavského samosprávneho kraja. Budova je v zlom stavebnotechnickom stave a BSK dlhodobo pripravuje jej rekonštrukciu. Proces rekonštrukcie najprv zdržali majetkovo právne problémy (reštitučné nároky) a nevyhnutná aktualizácia projektovej dokumentácie. V roku 2016 bola vyhlásená súťaž na dodávateľa stavebných prác. Proces verejného obstarávania rekonštrukcie divadla pozdržali námietky.

Z bezpečnostných dôvodov musela byť budova divadla pre verejnosť uzatvorená a od začiatku r. 2015 hrá divadlo v náhradných priestoroch na Malej Scéne STU na Dostojevského rade č. 7. Toto riešenie nie je optimálne, keďže prevádzkové náklady divadla v spojitosti s nájomom vzrástli cca o 100 tisíc EUR ročne a zároveň je divadlo obmedzované ďalšími užívateľmi priestorov Malej Scény STU. V záujme úspory a vytvorenia lepších podmienok počas rekonštrukcie bola v závere roka 2016 pripravená dislokácia divadla do priestorov vo vlastníctve Jednotného majetkového fondu odborových zväzov na Škultétyho ul. č. 5 (bývalý Dom detí).

V septembri 2016 bola vytvorená na Ú BSK pracovná skupina zložená z poslancov Zastupiteľstva BSK, zástupcov vedenia divadla a pracovníkov Ú BSK, poverená zaoberať sa dlhodobým pôsobením Bratislavského bábkového divadla. Komplexná informácia o súčasnom stave riešenia dlhodobého pôsobenia Bratislavského bábkového divadla tvorí prílohu tohto materiálu.

Premiéry

Bratislavské bábkové divadlo v roku 2016 uviedlo štyri nové inscenácie. Rodinná rozprávka o problémoch so zaspávaním na motívy rovnomennej knihy Daniela Heviera **Nám sa ešte nechce spať** v réžii Michaely Homolovej mala premiéru 15. januára. Irena Brežná je autorkou románu **Na slepačích krídlach**, ktorý citlivou formou vyrozprával príbeh dospievania mladého dievčaťa bez matky odohrávajúc sa v 50-tych rokoch v bývalom Československu. Divadelnú adaptáciu tohto románu, ktorú pripravila Katarína Aulitisová v spolupráci s Markétou Plachou, uviedli v BBD v premiére 13. mája. Hra je považovaná za jednu z najlepších inscenácií roka a vyslúžila si dve nominácie na „Dosky 2016“. Inscenácia **Zhavranelí** v réžii Petra Palíka mala premiéru 30. septembra a predstavila známy príbeh zachytený v rozprávke B. Němcovej o obetavej sestre, ktorá vďaka pevnej vôli a veľkej láske vyslobodí svojich siedmich bratov z prekliatia. **Snehová kráľovná**, veršovaná rozprávka, ktorá je divadelným spracovaním rovnomennej rozprávky H. Ch. Andersena, mala v réžii Adriany Totíkovej premiéru v závere roka, a to 1. decembra.

Divadelné festivaly

V priebehu roka sa BBD zúčastnilo piatich festivalov. Boli to Divadelný svet v Trenčíne, Dotyky a spojenia v Martine, Slnecný festival v Senci, Bábkarská Bystrica a Festival bez bariér v Ostrave.

Nominácie a ocenenia

Predstavenie Na slepačích krídlach získalo dve nominácie na najvyššie slovenské divadelné **ocenenie DOSKY 2016** v kategórii objav roka pre hlavné postavy A. Čonkovú a J. Píktorovú a v kategórii divadelný kostým pre M. Plachú.

Ďalšie podujatia

V prenajatých priestoroch nebolo možné usporiadať ďalšie sprievodné aktivity, ktoré má BBD bežne zaradené do svojej ponuky (výtvarná súťaž pod názvom Môj zážitok z návštevy divadla, Noc divadiel či Medzinárodný divadelný festival). Bábkoherci však počas celého roka prichádzali za deťmi do materských škôl, kde odohrali viacero tzv. škôlkohier. Už tradične k sviatku Dňa detí 1. júna odohrali 3 predstavenia, zorganizovali celkom 10 scénických čítaní a v závere roka odohrali 24 „Mikulášskych“ predstavení.

Využívanie externých zdrojov

Na uvedenie nového divadelného titulu Zhravranelí divadlo získalo dotáciu z Fondu na podporu umenia v celkovej sume 8.500,- EUR.

Záver

V roku 2016 Bratislavské bábkové divadlo odohralo spolu 263 predstavení na domácej scéne a zúčastnilo sa štyroch divadelných prehliadok na Slovensku a jedného festivalu v Českej republike. Návštevnosť v divadle bola spolu 38 253 divákov, čím sa BBD zaraďuje k najnavštevovanejším kultúrnym inštitúciám v Bratislave a Bratislavskom kraji.

DIVADLO LUDUS

Divadlo LUDUS je repertoárovým divadlom bez stáleho hereckého súboru, ktoré sa dramaturgicky zameriava predovšetkým na tituly pre deti a mládež. Ambíciou Divadla LUDUS je poskytovať priestor študentom VŠMU, najmä začínajúcim umelcom a divadelníkom, ktorí sa orientujú na mladého diváka.

Divadlo LUDUS nemá vlastnú budovu a už osem rokov sídli v Heineken Tower Stage na Pribinovej ulici č. 25 v Bratislave. Maximálna kapacita divadelnej sály je 170 sedadiel. Uvedené priestory užíva Divadlo LUDUS ako podnájomník na základe zmluvy medzi BSK a spoločnosťou TOWER STAGE, s.r.o. (zmluva č. 2009/394/KUL z 29. júna 2009). Predmetná nájomná zmluva je jednostranná, v neprospech divadla a obmedzuje činnosť a rozvoj divadla.

V septembri 2016 bola vytvorená na Ú BSK pracovná skupina zložená z poslancov Zastupiteľstva BSK, zástupcov vedenia divadla a pracovníkov Ú BSK, poverená nájsť vhodný priestor pre stále sídlo divadla LUDUS od roku 2019, kedy končí platnosť nájomnej zmluvy so spoločnosťou TOWER STAGE, s.r.o. Pracovná skupina preverila možnosti pôsobenia divadla vo viacerých disponibilných priestoroch a aktuálne sa sústredila na priestory kongresového centra v budove Technopolu na Kutlíkovej č. 17 v Bratislave-Petržalke. Komplexná informácia o súčasnom stave riešenia dlhodobého pôsobenia Divadla Ludus tvorí prílohu tohto materiálu.

Premiéry

V roku 2016 repertoár divadla obohatili dve nové inscenácie. Najprv to bola inscenácia **Džungľa**, ktorá vznikla na motívy literárnej predlohy Rudyarda Kiplinga Kniha džunglí. V úprave a réžii Petra Kubu mala svetoznáma archetypálna legenda o ľudskom mláďati menom **Mauglí**, ktoré vychovala džungľa, premiéru 20. mája. Pôvodná rozprávková hra pre deti od 6 rokov, inšpirovaná zbierkou Petra Adolfa Zátureckého „Slovenské príslovia, porekadlá a úslovia“, spracovaná autorskou dvojicou Kamil Žiška a Peter Janků pod názvom **Labyrint prísloví**, mala premiéru 11. novembra.

Ďalšie podujatia

V dňoch 16. – 20. júna 2016 sa tak, ako po minulé roky, uskutočnila štvordňová prezentácia ročníkových prác žiakov SZUŠ pod názvom HEPOTAPR – Herectvo, Pohyb, Tanec, Prednes. V termíne 15. - 19. 8. 2016 vo forme denného tábora prebiehal **Letný divadelný workshop HRÁME SA NA DŽUNGLU**, určený pre deti od 6 do 12 rokov. Workshop viedli profesionálni herci Lucia Arendášová a Júlia Kováčiková

Festivally a zájazdy

Divadlo LUDUS sa počas roka prezentovalo svojou tvorbou na viacerých javiskách v mnohých slovenských mestách, spolu to bolo 17 divadelných predstavení. 26. apríla vystúpili ako čestný hosť na 49. ročníku divadelného festivalu pôvodnej slovenskej dramatickej tvorby **PALARÍKOVÁ RAKOVÁ** v Čadci s inscenáciou Pozor, dobrý pes! Počas letných mesiacov sa divadlo zúčastnilo na divadelnom festivale **Zálesáka divadelná púť** v Zálesí s predstavením Pozor, dobrý pes! Dňa 23.9.2016 v divadle oslávili 45.výročie divadla LUDUS (1970 – 2015) na slávnostnom stretnutí hercov, absolventov, spolupracovníkov a priateľov divadla a školy LUDUS v priestoroch divadla, za účasti zástupcov z BSK a médií.

Nominácie a ocenenia

Literárny fond ocenil počas roka 2016 viacerých umelcov z divadla. Ocenenie získala pani Xénia Kubová, ktorá sa dožila významného životného jubilea a umelecký šéf divadla Peter Kuba získal výročné ocenenie za réžiu v originálnom divadelnom projekte DŽUNGLA, ktorý vznikol v sezóne 2015/2016 (premiéra 20.5.2016). Prémii LF získala Adela Mojžišová za vynikajúci výkon v stvárnení dvoch postáv v inscenácii Pozor, double stress! za postavu Lucie a psa Žofky v divadelnom komikse pre tínedžerov a ich poľutovaniahodných rodičov, ktorý vznikol podľa románu Juraja Šebestu Venussha Ťažký týždeň (premiéra v r..2015).

Využívanie externých zdrojov

Divadlo LUDUS nezískalo v roku 2016 žiadnu dotáciu z externých zdrojov.

Záver

Divadlo LUDUS uviedlo v roku 2016 na domácej scéne 71 predstavení a 17 inscenácií odohralo na zájazdoch. Celková návštevnosť na predstaveniach na domácej scéne bola 6.102 divákov. Celková návštevnosť na všetkých 88 podujatiach usporiadaných Divadlom LUDUS bola 9.980 divákov. Nevýhodná zmluva o podnájme priestorov v priestore Tower Stage neprimerane predražuje a komplikuje prevádzku divadla. Obmedzenia vyplývajúce z tejto zmluvy a opakujúca sa neústretnosť prenajímateľa znemožňujú akýkoľvek rozvoj divadla.

Tabuľka č. 7: Divadlá v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK, prehľad roky 2013 – 2016

Názov KZ	Rok	Počet pracovníkov	Kapacita sály	Počet premiér	Počet predstavení (všetky/zájazdy)	Festivaly	Ocene nia	Iné	Počet platiacich divákov	Tržby/vstupné (EUR)	Počet návštevníkov celkom
ARÉNA	2013	32	264	6	122/5	5	2	24	18 490	231 715	25 992
	2014	32	264	5	111/4	2	1	30	20 079	209 429	27 340
	2015	32	264	6	154/18	3	4	32	22 156	170 801,75	32 958
	2016	40	264	6	124/33	2	1	33	20 069	264 293,43	28 269
ASTORKA	2013	38	187/154	3	144/15	5	10	21	25 929	172 402	25 929
	2014	38	187/154	5	165/15	8	6	9	26 779	188 459	27 839
	2015	39	187/154	2	167/9	4	5	7	25 122	190 943,51	25 980
	2016	37	187/154	2	141/13	5	5	9	19 144	194 482	24 872
BBD	2013	37	170/175	3	219/84	4	0	4	42 198	75 614	42 975
	2014	33	170/175	4	296/64	5	1	4	35 048	84 867	38 104
	2015	35	170/175	3	293/69	4	0	3	36 863	64 170,61	37 935
	2016	39	170/175	4	263/82	5	2	37	37 865	66 382,65	38 253
LUDUS	2013	9	170	3	79/14	4	0	4	9 165	13 386	9 494
	2014	9	160	4	77/17	3	0	2	7 640	14 384	9 523
	2015	9	160	3	93/12	1	0	3	10 054	18 734,50	10 364
	2016	9	160	2	71/17	2	3	2	9.980	20.978	9 980

MALOKARPATSKÉ MÚZEUM V PEZINKU

Malokarpatské múzeum v Pezinku (MMP) sídli v národnej kultúrnej pamiatke, v pôvodne renesančnom meštianskom dome na ulici M. R. Štefánika č. 4 v Pezinku. Múzeum prevádzkuje tiež vysunuté pracovisko Literárne a vlastivedné múzeum vo Svätom Jure a Múzeum Ferdiša Kostku v Stupave. Pamätný dom Jána Kupeckého v Pezinku bol v roku 2016 prevedený do majetku mesta Pezinok. Múzeum Ferdiša Kostku v Stupave je uzatvorené pre verejnosť v dôsledku havarijného stavu, v priebehu roka tam boli vykonané prieskumy vlhkosti a pripravoval sa projekt sanácie vlhkosti a rekonštrukcie.

Hlavná odborná činnosť

Základnou odbornou činnosťou múzea (podľa zák. NR SR č. 206/2009 Z. z.) je nadobúdanie, ochrana, odborné spravovanie a prezentácia predmetov kultúrnej hodnoty. Múzeum sa postupne vyprofilovalo najmä ako múzeum miestnych (malokarpatských) vinohradníckych a vinárskych tradícií. V múzeu sú v súčasnosti inštalované dve stále expozície – **Dejiny vinohradníctva a vinárstva pod Malými Karpatmi** a **Príbeh vína**, v ktorých prezentuje svoj zbierkový fond ale zároveň aj interpretuje ďalšie faktory utvárajúce dejiny regiónu. Zároveň múzeum priebežne ponúka tematické výstavy a organizuje sprievodné podujatia zamerané na zatraktívnenie svojej ponuky a oslovenie potenciálnych návštevníkov.

Nadobúdanie a evidencia zbierkových predmetov

V roku 2016 múzeum získalo do svojich zbierok 1334 ks zbierkových predmetov. Odborne bolo ošetrovaných 85 predmetov (konzervovanie, reštaurovanie). V prvostupňovej evidencii bolo zavedených 61 prírastkových čísiel, v druhostupňovej evidencii to bolo spolu 317 prírastkových čísiel, čo predstavuje spolu 659 ks zbierkových predmetov.

Odborno-výskumná činnosť

Odborní pracovníci múzea v roku 2016 pokračovali v dlhodobých vedecko-výskumných aktivitách z oblasti archeológie, etnografie a histórie, aktívne sa zúčastňovali na konferenciách, prednáškach, seminároch. Okrem výhľadových aktivít sa venujú publikačnej činnosti v odborných periodikách i príležitostných zborníkoch.

V roku 2016 pokračovali v archeologických výskumoch, najprv to bol archeologický výskum v Rodnom dome Jána Kupeckého v Pezinku (január – február), neskôr záchranný archeologický výskum v Plaveckom Podhradí (máj), pokračoval aj archeologický výskum na hradisku Neštich vo Svätom Jure (máj – november) a výskum lokality v Budmericiach (júl – november).

Ďalšie aktivity

V r. 2016 múzeum usporiadalo cyklus stretnutí pod názvom **POHÁR VÍNA O PIATEJ**, (spolu 5 podujatí), pokračovalo v organizovaní prednášok pre poslucháčov **AKADÉMIE TRETIHO VEKU** v odbore Vinohradníctvo, vinárstvo, someliérstvo, ktorého je garantom. Ide o štvorsemesťročné štúdium ukončené záverečnou prácou. Múzeum pokračuje v spolupráci s Museum Schloss Ritzen v Saalfelden am Steinernen Meer. V spolupráci s Mestským múzeom v Pezinku a občianskym združením Museum Vinorum naďalej vydáva časopis s regionálnou pôsobnosťou s názvom: „Historika. Malokarpatský historický občasník.“

Počas roka pripravili pracovníci múzea niekoľko výstav: **Kupeckého svet**, výstavu výtvarných prác žiakov umeleckých škôl regiónu, **Život v dielach figuralistov** bola výstava pri príležitosti 65. výročia úmrtia Ferdiša Kostku, poctu amatérskemu archeológovi, historikovi a profesorovi vzdala výstava **Michal Schmidt – patriot zo Štefanovej**, v závere roka to bola výstava svetových surrealistov (zo súkromnej zbierky) pod názvom **ILUSTRÁCIE: Salvador Dalí, Jean Cocteau, Jean Marais, Tonino Guerra**. Medzi obľúbenými podujatiami nechýbali **Keramické trhy, Pezinské viechy**, letný festival **Wine and Art, Pezinské vínné pivnice**, ktoré čoraz viac navštevujú i zahraniční návštevníci a majú už medzinárodný charakter.

Spolupráca s inými inštitúciami

Odborní pracovníci múzea v spolupráci s Digitalizačným centrom Múzea SNP v Banskej Bystrici pracovali počas roka na digitalizácii a konzervovaní zbierkových predmetov.

V spolupráci so Združením Mórica Beňovského pripravili pre verejnosť Večer o Móricovi Beňovskom (máj 2016). Múzeum počas roka spolupracovalo s Mestským kultúrnym strediskom vo Veľkom Krtíši, so SNM - Múzeum Ľ. Štúra v Modre, SNM – Múzeum Červený Kameň. V rámci dobrej spolupráce s Mestom Pezinok už štvrtý rok spoločne pripravili aj Akadémiu tretieho veku, odbor Vinohradníctvo, vinárstvo a someliérstvo. V spolupráci so ZŠ Kupeckého v Pezinku pripravili vydanie pracovného listu v nemeckej a anglickej verzii pre deti prvého stupňa základných škôl a v spolupráci so Slovenským archeologickým a historickým inštitútom realizovali archeologický výskum v Budmericiach. Naďalej pokračovala spolupráca s Museum Schloss Ritzen (AT) zapožičanie exponátov na výstavu "Betlehemy" slowakische Keramikkippen) a pre Slovenskú národnú galériu zapožičali muzeálne predmety na výstavu „Sen x skutočnosť/Umenie & propaganda v období slovenského štátu 1939 - 1945“.

Využívanie externých zdrojov

Malokarpatské múzeum za rok 2016 využilo z Dotačného systému MK SR **29.000,- EUR** na archeologický výskum pravekej fortifikácie v Budmericiach získali 7.000,- EUR a na účelový mobiliár pre depozit múzea získali 22.000,- EUR. Od Mesta Pezinok múzeum získalo **1.500,-EUR** na podujatie Keramické trhy.

Záver

Aj v roku 2016 sa múzeum orientovalo predovšetkým na vinohradnícku a vinársku tradíciu. V tomto kontexte vykazuje dobré výsledky v oblasti nadobúdania zbierkových predmetov, ich odborného spracovania a prezentácie, ako aj v súvisiacej odborno-výskumnej činnosti. V odbornej činnosti má výrazný podiel aj realizácia archeologických výskumov, ktorá pre múzeum predstavuje značný zdroj príjmov. Ťažisko sprievodných podujatí múzea tvorili kultúrno-spoločenské podujatia, orientácia na previazanosť z turizmom, výstavy, prezentácie a koncerty, čomu zodpovedajú aj mediálny výstupy a odozvy. V súlade s programovou skladbou je orientovaný aj marketing. Osobitná pozornosť je venovaná návštevníkom s telesným postihnutím (prehliadky pre nevidiacich a nepočujúcich). Súhrnná návštevnosť v múzeu bola **5.426 osôb**.

Tabuľka č. 8: Malokarpatské múzeum Pezinok, prehľad roky 2013 – 2016

Rok	Čerpanie rozpočtu k 31. 12. z BSK v €	Počet pracovníkov (priemerný prepočítaný)	Počet získaných exponátov	Počet návštevníkov
2013	295 670,96	15	951	4 833
2014	316 540,98	15	104	5 462
2015	360 061,00	17	272	7 351
2016	392 741,64	17	1334	5 426

MALOKARPATSKÉ OSVETOVÉ STREDISKO V MODRE

Malokarpatské osvetové stredisko v Modre (MOS) pôsobí už od roku 2003 v historickej budove kaštieľa na Hornej ulici č. 20 v Modre. Objekt ako aj areál príľahlej parkovej záhrady

sú národnými kultúrnymi pamiatkami a nevyhnutne potrebujú rekonštrukciu. BSK sa usiluje o získanie finančných zdrojov prostredníctvom podaného projektu v rámci výzvy programu INTERREG VA SK-AT za účelom vybudovania centra „Kultúrno-kreatívneho oživenia tradícií“. Súčasťou projektu má byť aj rekonštrukcia sídla MOS.

Malokarpatské osvetové stredisko je jediným zariadením svojho druhu v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK, pričom vykonáva aj časť funkcií, ktoré v minulosti zabezpečovalo Národné osvetové centrum v Bratislave a bývalé ObKaSS-y (obvodné kultúrne a spoločenské strediská mestských častí). Do záberu pôsobnosti MOS patrí celé územie BSK: okrem Bratislavy (s piatimi okresmi) okres Pezinok (spolu 17 miest a obcí), okres Senec (28 miest a obcí) a okres Malacky (25 miest a obcí).

Medzi hlavné činnosti kultúrno-osvetových zariadení patrí realizácia kultúrnej politiky štátu delegovaná na samosprávne kraje, najmä v oblasti ZUČ (súťaže, prehliadky). V roku 2016 zrealizovalo MOS 34 nadregionálnych súťaží a prehliadok, z toho jednu celoštátnu (CINEAMA 2015), 24 vlastných podujatí a 15 vzdelávacích aktivít.

Ďalšou dôležitou oblasťou je odborná metodická a koordinačná činnosť. V roku 2016 MOS zrealizovalo v Šenkviaciach metodický deň pre pracovníkov z oblasti kultúry, zorganizovali viacero tematických rozborových seminárov, vykonávali metodické poradenstvo pre záujmové kolektívy a viedli koordinačné podujatia (školu tanca, stretnutia pre vedúcich súborov a pod.).

Pre širokú verejnosť v roku 2016 boli určené kultúrno-spoločenské podujatia: **Ples seniorov BSK, Medzinárodný festival detských folklórnych súborov, Svätajurské hody, Deň jedného vinára, Mladé vína na hrade, Salón výtvarníkov, Otvorené pivnice sv. Urbana, Malokarpatský slávik, Ženy, víno a vôňa, Deň otvorených pivníc, Deň vo vinohradoch, Vianočné inšpirácie, Jablkové hodovanie.** Do deviateho ročníka regionálneho podujatia **Jablkové hodovanie** sa v roku 2016 zapojilo množstvo miest a obcí a možno konštatovať, že sa stalo neodmysliteľnou súčasťou jesene v regióne.

Výstavná a edičná činnosť, propagácia, dokumentácia

V roku 2016 usporiadali viacero výstav: **Výtvarné spektrum, Amfo 2016, Salón výtvarníkov**, na ktorom prezentovalo svoju tvorbu 64 autorov z regiónu, účasť na veľtrhu **Slovakiatour**, výstavu **Šité bábiky a hračky Ľudmily Šurínovej** a výstavu **Pezinsky kreatív**. V spolupráci s partnerským regiónom Dolné Rakúsko pripravili v MOS už druhý krát **Deň otvorených ateliérov**, podujatie ktorého ambíciou je propagácia výtvarnej tvorby a z hľadiska cestovného ruchu vytváranie príležitostí na návštevu kraja.

MOS pri propagácii a prezentácii podujatí intenzívne spolupracuje s RTVS, TV Markíza, TV JOJ, Slovenským rozhlasom, SITA, TASR, Pravdou, Sme, Pezinskou TV.

Významným nástrojom na dokumentáciu, prezentáciu a informovanie verejnosti vo vzťahu ku kultúrno-spoločenským podujatiam a udalostiam je vydávanie **časopisu Vidiečan**, ktorý MOS redakčne pripravuje a vydáva. V spolupráci so Združením Malokarpatská vínná cesta vydalo MOS množstvo propagačných materiálov o Bratislavskom kraji a o podujatí Malokarpatská vínná cesta pre prezentáciu na veľtrhoch cestovného ruchu.

Spolupráca s inými inštitúciami

MOS Modra spolupracuje pri organizovaní podujatí zo všetkými kultúrnymi zariadeniami v Bratislavskom kraji, s občianskymi združeniami, so ZMOMR, s OZ MVC a s miestnou samosprávou. Pôsobí ako metodicko-poradenské centrum pre subjekty z oblasti kultúry (kultúrne domy, oddelenia kultúry samospráv, školy, stavovské a záujmové združenia...). Intenzívne buduje vzťahy s občianskymi združeniami, ktorých náplňou činnosti sú jednotlivé oblasti kultúry (napríklad záujmové a umelecké súbory). Stálymi partnermi MOS sú: Cech detských folklórnych súborov, Združenie regiónu Záhorie a Podunajsko, Slovenská ľudová majolika s Cechom keramikárov Slovenska, Regionálna rozvojová agentúra Senec a Pezinok, občianske združenie RÉVIA, združenie Pre Záhorie a mnohé ďalšie.

Využívanie externých zdrojov

Z Fondu na podporu umenia sa podarilo MOS získať v roku 2016 podporu pre 18 projektov v celkovej hodnote 46.800,- EUR.

ZÁVER

Malokarpatské osvetové stredisko je vyhľadávaným a stabilným partnerom pre subjekty z oblasti najmä neprofesionálnej kultúry, štátnej správy, tretieho sektora aj privátnej sféry. MOS v rozsahu svojej hlavnej činnosti realizuje podujatia a aktivity segmentu štátnej kultúrnej politiky delegovanej na samosprávu kraja ako aj vlastné podujatia. V roku 2016 zrealizovalo všetky plánované podujatia a ďalšie nad rámec plánu. Spolu MOS pripravilo 73 podujatí z toho 34 postupových súťažných prehliadok, 24 vlastných podujatí a 16 vzdelávacích aktivít a jednu celoštátnu prehliadku. Kvalitná a bohatá bola aj edičná a publikačná činnosť. MOS si zo zdrojov z vlastnej činnosti vybudovalo dobré technické vybavenie a z rovnakých zdrojov kryje aj náklady na údržbu sídelnej budovy. Návštevnosť na podujatiach sa dá len odhadnúť, lebo všetky podujatia sú určené pre širokú verejnosť a vstupné sa nevyberá. V roku 2016 to bolo viac ako 25.000 návštevníkov.

Tabuľka č. 9: Malokarpatské osvetové stredisko v Modre, prehľad roky 2013 – 2016

Rok	Čerpanie rozpočtu k 31. 12. z BSK v €	Počet pracovníkov	Počet súťažných aktivít	Počet vlastných podujatí	Počet vzdelávacích aktivít
2013	286 000,00	13	33	24	10
2014	282 297,00	13	34	24	16
2015	366.738,18	13	34	24	16
2016	491 908,32	13	34	24	15

MALOKARPATSKÁ KNIŽNICA V PEZINKU

Malokarpatská knižnica v Pezinku (MKP) sídli v budove vo vlastníctve BSK na Holubyho č. 5 v Pezinku. Budova výhľadovo potrebuje modernizáciu a rekonštrukciu.

MKP v súlade so zriaďovacou listinou poskytuje knižnično-informačné služby používateľom a čitateľom knižnice a zabezpečuje odbornú metodickú pomoc mestským a obecným verejným knižniciam **v celom Bratislavskom samosprávnom kraji**, buduje a sprístupňuje fond regionálnych dokumentov, spracováva a sprístupňuje regionálne databázy článkov, dokumentov a osobností. Knižnica má plne automatizované odborné činnosti aj ekonomickú a personálnu agendu. Súčasťou jej služieb pre čitateľov a verejnosť je verejný internet a sprístupňovanie vlastných aj externých databáz používateľom knižnice.

V roku 2016 sa knižnica zamerala na plnenie strategických úloh z ročného plánu činnosti. Aktualizovala a sprístupňovala univerzálny knižničný fond pre všetky vekové a sociálne skupiny používateľov, vrátane elektronických dokumentov. Organizovala kultúrne, vzdelávacie a komunitné podujatia pre deti, dospelých aj seniorov. Modernizovala vybavenie knižnice a služby používateľom. Vykonávala svoje regionálne funkcie v oblasti regionálnej bibliografie a regionálnej metodiky. Do metodickej pôsobnosti Malokarpatskej knižnice v r. 2016 patrilo 64 verejných knižníc okresov Pezinok, Malacky a Senec. Knižnica pokračovala

v dokumentovaní a sprístupňovaní drobných architektonických objektov a pamiatok na území kraja v rámci projektu Nedajme zahynúť dedičstvu predkov.

Významnou časťou činnosti knižnice je organizácia kultúrnych a vzdelávacích podujatí. V roku 2016 zorganizovala **441 podujatí** pre deti i dospelých, na podujatiach privítala 56 hostí - spisovateľov, prekladateľov, ilustrátorov, publicistov, hudobníkov a regionálne osobnosti. Knižnica sa v roku 2016 stala organizátorom cyklu Literatúra v Radnici, pripravili 10. ročník Literárneho kolotoča v Zámockom parku, Pre dospelých návštevníkov okrem besied so spisovateľmi a regionálnymi hosťami pripravili 4 záujmové prednášky a 6 výstav. Počas Týždňa slovenských knižníc (1. - 5. marca 2016) prvýkrát pripravili podujatia pre deti a dospelých na každý deň. Pre deti pokračovali pravidelné cykly na podporu čítania a informačnej gramotnosti, knižnica pripravila nové polročné cykly literárno-vzdelávacích podujatí pre deti MŠ a ZŠ Fauna a flóra Malých Karpát a Lekcia Malé Karpaty. Veľký ohlas verejnosti vzbudila putovná výstava Aktovka Vincenta Šikulu, k 80. výročiu narodenia spisovateľa, ktorá bola otvorená v Modre a v obmenách sa realizovala v Pezinku a v obci Dubová. Populárny je cyklus pre seniorov – Tréningy pamäti a koncentrácie. V roku 2016 bolo zrealizovaných 50 tréningov pamäti pre 131 účastníkov – v knižnici v Pezinku, v Domove sociálnych služieb v Pezinku a v Obecnej knižnici v Malinove.

Nákup knižničného fondu

Knižničný fond (KF) k 31.12.2016 obsahoval **101 380** knižničných jednotiek (KJ). Okrem klasických tlačенých kníh ho tvorili aj špeciálne typy dokumentov – audiovizuálne a elektronické dokumenty (encyklopédie, jazykové slovníky a databázy na CD ROM). Čitatelia mali k dispozícii **117 titulov periodík**, z toho **44 titulov regionálnych periodík** (vydávaných v okresoch Pezinok, Malacky a Senec) a **16 zahraničných titulov** časopisov. Knižničný fond bol doplnený o **4 166** knižničných jednotiek (KJ) v celkovej hodnote 35 839,64 EUR, čo je v porovnaní s rokom 2015 o 2 187,81 EUR viac. Kúpou získali 3 150 KJ, o 150 KJ viac ako v r. 2015, v hodnote 27 452,05 €, o 1 804,83 € viac ako v r. 2015. Zvýšený nákup sa realizoval vďaka verejným prostriedkom z Fondu na podporu umenia (FPU) vo výške 10 000 EUR. Do knižničného fondu pribudlo formou darov a náhrad 1 016 KJ, o 26 KJ viac ako v r. 2015.

Knižnično-informačné služby

Výpožičný proces sa realizoval v knižničnom systéme Clavius. Vďaka systematickému posielaniu upozornení a konci výpožičnej lehoty a upomienok sa znížil počet dlhodobu nedostupných kníh a čitatelia ich vrátili do knižničného fondu. Pracovníci útvaru knižnično-informačných služieb čitateľov inštruovali pri samostatnom vyhľadávaní vo webovom katalógu Carmen.

V roku 2016 poklesol celkový počet výpožičiek o 3%, spôsobil to trvalý pokles výpožičiek dospelých čitateľov a používateľov, ktorý klesá napriek zvýšenej návštevnosti knižnice. Výpožičky v oddelení pre deti a mládež boli vyššie o 5 344 v porovnaní s rokom 2015. Počet registrovaných používateľov klesol o 98, spôsobilo to predovšetkým nútené uzatvorenie pobočky knižnice.

Pracovníci služieb pre dospelých sa snažia ponúkať nielen novinky na knižnom trhu ale aj staršiu literatúru. Beletria pre dospelých je farebne označovaná podľa témy, aby si čitatelia, ktorí nenájdu novinky, mohli vybrať knihy z obľúbenej témy bez zdĺhavého hľadania v regáloch. Knihy si môžu vypožičať aj návštevníci podujatí knižnice, pre seniorov v DSS Pezinok realizujeme donášku kníh.

Okrem tlačенých dokumentov ponúka Malokarpatská knižnica v Pezinku **výpožičky elektronických kníh** prostredníctvom služby eReading.cz. V ponuke je 2300 titulov predovšetkým beletrie v češtine a slovenčine. Počet výpožičiek e-kníh je v porovnaní s celkovým počtom výpožičiek minimálny – 0,05%. Príčinou je, že v ponuke je veľmi málo slovenských kníh alebo kníh v slovenčine, pretože neexistuje slovenský poskytovateľ výpožičiek e-kníh. V rámci národnej licencie Slovenskej národnej knižnice v Martine knižnica do septembra 2016 sprístupňovala **databázy EBSCO** ponúkajúce viac ako 20 000 plno textových odborných a vedeckých časopisov zo všetkých vedných odborov.

Odborná a metodická činnosť

V r. 2016 do metodickej pôsobnosti Malokarpatskej knižnice patrilo 64 verejných knižníc okresov Pezinok, Malacky a Senec, a to: 1 regionálna s krajskou pôsobnosťou /Pezinok/, 5 mestských knižníc /Malacky, Senec, Modra, Stupava, Svätý Jur/, 4 profesionálne obecné knižnice s profesionálnym knihovníkom Častá, Vištuk, Veľké Leváre, Zohor a 45 neprofesionálnych s dobrovoľným pracovníkom, z toho 5 stagnujúcich knižníc v obciach Hamuliakovo, Rovinka, Suchohrad, Tureň a Veľký Biel a 5 knižníc stagnujúcich viac ako 5 rokov, ktoré ani nevykazujú Ročný výkaz o knižnici /Slovenský Grob, Kalinkovo, Kostolná pri Dunaji, Vlky a Borinka/.

Metodickú činnosť knižnica vykonávala formou metodicko-inštruktážnych návštev. V r. 2016 ich bolo 46; návštevy boli naplánované tak, aby metodik navštívil všetky profesionálne knižnice, knižnice, ktoré nestihol navštíviť v r. 2015, a knižnice, v ktorých knihovníci signalizovali problémy. Knižnica poskytla celkovo 137 konzultácií telefonicky alebo emailom.

Edičná a propagačná činnosť

Knižnica zostavila a vydala príručku pre seniorov - absolventov tréningov pamäti – **Pamäťový doping**, ktorý zostavila trénerka pamäti PhDr. Katarína Benciová. V rámci regionálnej činnosti vydala knižnica **7 bibliografických letákov** jubilujúcich regionálnych osobností, **8 čísel článkových regionálnych bibliografií** a **2 čísla časopisu pre knihovníkov** verejných knižníc BSK.

Knižnica spolupracovala s viacerými kultúrnymi a ďalšími partnerskými organizáciami a inštitúciami. Najaktívnejšia bola spolupráca s materskými, základnými a strednými školami Pezinka regiónu, ako aj s kultúrnymi zariadeniami mesta Pezinok, CVČ, Pezinským kultúrnym centrom, s Mestským múzeom v Pezinku, ale aj s kultúrnymi zariadeniami v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK a pri spoločných projektoch s bratislavskými verejnými knižnicami. V roku 2016 spolupracovala Malokarpatská knižnica v Pezinku intenzívne s Mestom Stupava a Mestským kultúrnym a informačným centrom Stupava na budovaní **vysunutého regionálneho pracoviska pre región Dolné Záhorie v Stupave**.

Na základe zmluvy s partnerskou Stredočeskou vedeckou knihovnou v Kladne prebiehala spolupráca formou výmeny odborných publikácií medzi knižnicami. Malokarpatská knižnica je od r. 2012 zapojená do medzinárodného projektu **Benchmarking knižníc**, ktorý umožňuje analýzu výkonov knižnice v porovnaní s inými knižnicami v SR a ČR. Všetky podujatia a akcie knižnice boli propagované na verejnosti prostredníctvom propagačných a informačných letákov, plagátov a pozvánok. Na akciách sa pravidelne zúčastňovala mestská televízia TV Pezinok. Knižnica spolupracovala aj s regionálnymi médiami – Pezinčan a Pezinsko, MY Senec – Pezinok, Slovenský rozhlas – Rádio Regina. MKP publikuje aj na stránkach odborných časopisov Knižnica a Občasník knihovníkov Bratislavského kraja. Propagáciu svojich podujatí a činností sa zabezpečovala aj na svojej webovej stránke www.kniznicapezinok.sk, na Facebooku, prostredníctvom webových stránok BSK a Mesta Pezinok.

Využívanie externých zdrojov

V roku 2016 získala knižnica prostredníctvom projektov celkom **18 419,14 EUR** z Fondu na podporu umenia na projekt **Vitajte v novej pobočke** 7000,00 EUR, na projekt **Čítanie je IN** 10 000,00 EUR. Z nadácie RÉVIA na projekt **Tréningy pamäti pre seniorov** získali 300,00 EUR, od mesta Pezinok pre **Podujatia pre deti** to bolo 1 000,00 EUR, zo Slovenskej asociácie knižníc na projekt **Lekcia Malé Karpaty** 100,00 EUR a zo Spolku slovenských knihovníkov a knižníc na podujatie **Noc s Andersenom** získali 19,14 EUR.

Záver

V porovnaní s rokom 2015 zaznamenala Malokarpatská knižnica v Pezinku pokles výpožičiek (4 738) a nárast knižničných prírastkov o 185 KJ. Počet výpožičiek dlhodobo klesá aj v rámci celoslovenských štatistík, napriek zvyšujúcemu sa počtu návštevníkov knižnice (o 2095 viac ako v r. 2015) aj zvýšenému nákupu nových kníh. Ide o výpožičky dospelých čitateľov, kde na 1 návštevníka pripadá 3,8 vypožičaných KJ, v r. 2009 to bolo 6,4 KJ. Knižnica vykonala niekoľko opatrení – tematické označenie beletrie pre dospelých, realizácia výpožičiek aj počas priebehu podujatí knižnice, propagácia knižných noviniek na webe pezinskej televízie. Počet výpožičiek v oddelení pre deti naopak rastie, v r. 2016 bolo o 5 344 výpožičiek viac ako v r. 2015. Okrem výpožičných služieb poskytuje knižnica referenčné a bibliografické služby. Na základe požiadaviek čitateľov bolo vypracovaných 65 rešerší (o 30 viac ako v r. 2015), prostredníctvom medziknižničnej výpožičnej služby vypožičali čitateľom 442 titulov (o 107 viac ako v r. 2015). Svojou činnosťou a aktivitami sa MKP radí medzi popredné pracoviská v celoslovenskom kontexte.

Tabuľka č. 10: Malokarpatská knižnica Pezinok, porovnanie roky 2016-2016

Porovnávacia tabuľka	2015	2016	Rozdiel+/-
Počet registrovaných používateľov	3 629	3 531	-98
Deti do 15 rokov	1 544	1 529	-15
Počet návštevníkov	42 900	44 995	+2 095
Počet výpožičiek	150 976	146 238	-4 738
MVS od iných	335	442	+107
iným	314	317	+3
Podujatia	378	441	+63
Návštevníci podujatí	8 476	9 878	+1 402
Ødenná návštevnosť	171,60	179,98	+8,38
Ø denná výpožička	603,90	584,95	-18,95

Tabuľka č. 11: Malokarpatská knižnica Pezinok, porovnanie roky 2013 - 2016

Rok	Čerpanie rozpočtu k 31. 12. z BSK v €	Počet pracovníkov	Počet výpožičiek	Počet knižných prírastkov
2013	241 643,00	17	151 949	4 288
2014	265 131,00	17	155 664	5 101
2015	268 930,00	17	150 976	3 981
2016	282 736,00	18*	146 238	4 166

*Počet pracovníkov bol navýšený o 1 pracovníka vysunutého pracoviska v Stupave.

ZÁVER

Inštitucionálna infraštruktúra kultúry v Bratislavskom kraji je daná historicky. Napriek tomu Kultúrne zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK v maximálnej možnej miere svojimi službami saturujú celé územie kraja, pričom si aj v roku 2016 udržali svoj odborný a profesionálny status.

V súlade so Stratégiou rozvoja kultúry v Bratislavskom samosprávnom kraji na roky 2015 – 2020, schválenou Zastupiteľstvom Bratislavského samosprávneho kraja uznesením č. 46/2015 zo dňa 26.06.2015, v súlade s Aktualizovaným Akčným plánom BSK označených prioritou jeden 2017+ schváleným Zastupiteľstvom Bratislavského samosprávneho kraja uznesením č. 2/2017 zo dňa 17.02.2017 a v súlade s Metodickými východiskami aktualizácie Stratégie rozvoja kultúry v Bratislavskom samosprávnom kraji na roky 2018 – 2020 schválenými Zastupiteľstvom Bratislavského samosprávneho kraja uznesením č. 18/2017 zo dňa 17.02.2017 **pristupuje Odbor cestovného ruchu a kultúry BSK ako príslušný gesčný odbor k aktualizácii Stratégie rozvoja kultúry.**

Cieľom aktualizácie je udržiavať a obnovovať stanovené priority stratégie ako aj opätovne premyslieť koncept realizovanej kultúrnej politiky v súlade s novými podmienkami a impulzami, tak aby bola udržiavaná rovnováha medzi plánovaným „riadením“ kultúry v miere vyplývajúcej z kompetencií regionálnej územnej samosprávy a prirodzeným vývojom prostredia. **Vo vzťahu k zriaďovaným kultúrnym zariadeniam sa jedná o napĺňanie záväzku rozvíjať, inovovať a optimalizovať bázu zriaďovaných kultúrnych zariadení ako nosný prvok infraštruktúry a zároveň nástroj výkonu kompetencií v oblasti kultúry.** Proces aktualizácie bude zameraný na vyhodnotenie a aktualizáciu nástrojov, ktoré by k takejto komplexnejšej zmene mohli prispieť, pričom **v roku 2017 sa bude opierať o niekoľko na seba nadväzujúcich procesov:**

- Zmapovanie činnosti a potrieb kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK

Pri mapovaní vnútorného prostredia bude dôraz kladený na analýzu vlastnej kultúrnej činnosti, činnosti kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK vrátane ich potrieb, realizovaných nástrojov kultúrnej politiky a ich dopadu. Tu sa okrem kvantitatívneho zberu dát budeme sústrediť na kvalitatívne zisťovanie potrieb formou fokusových skupín, ktoré pomôžu naformulovať spoločné potreby a kroky vedúce k ich naplneniu.

- Vypracovanie metodiky merania kvality a efektívnosti kultúrnych zariadení BSK

Vypracovanie metodiky, ktorá popíše kritériá hodnotenia kvality a efektívnosti zariadení bude predchádzať príprave Koncepcie rozvoja kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK.

- Vypracovanie koncepcia rozvoja kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK

Koncepcia rozvoja kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK sa bude zameriavať na rozvoj podpory osvetovej činnosti, múzejnej činnosti, knižničnej činnosti a divadelnej činnosti v zmysle skvalitňovania poskytovaných služieb reflektujúcich kultúru ako otvorený systém schopný stálej reakcie na zmeny a podnety.

Poznámka: Na popísané procesy budú v roku 2018 nadväzovať ďalšie činnosti, predovšetkým zavedenie systému obsadzovania funkcií riaditeľov kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK formou konkurzov s funkčným obdobím päť rokov a prevádzková optimalizácia kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK a redefinovanie ich účelu a financovania

PRÍLOHY

Príloha č. 1 – INFORMÁCIA o činnosti a záveroch pracovnej skupiny na riešenie ďalšieho pôsobenia Divadla LUDUS a Bratislavského bábkového divadla – **Bratislavské bábkové divadlo**

Príloha č. 2 – INFORMÁCIA o činnosti a záveroch pracovnej skupiny na riešenie ďalšieho pôsobenia Divadla LUDUS a Bratislavského bábkového divadla – **Divadlo LUDUS**

Príloha č. 3 – Rekonštrukcia **Divadla ARÉNA** – aktuálny stav

INFORMÁCIA

**o činnosti a záveroch pracovnej skupiny na riešenie
ďalšieho pôsobenia Divadla LUDUS a Bratislavského
bábkového divadla**

Bratislavské Bábkové divadlo

BRATISLAVSKÉ BÁBKOVÉ DIVADLO (BBD)

Divadlo vzniklo v marci 1957 ako profesionálne divadlo zriadené Ministerstvom kultúry. V zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva zotrvalo až do vzniku krajských úradov, kedy prešlo do zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavskej intendantúry. Po zrušení týchto článkov riadenia bolo divadlo zriaďované Krajským úradom. V roku 2002 prešlo do zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja. BSK je vlastníkom budovy na Dunajskej 36, kde je stále sídlo bratislavského bábkového divadla.

Potreba rekonštrukcie budovy divadla začala rezonovať v roku 2008 (za funkčného obdobia župana Vladimíra Bajana). V tomto období úrad BSK čerpal úver z Európskej investičnej banky vo výške 200 mil. SK na realizáciu schválených projektov Bratislavského samosprávneho kraja. Medzi týmito projektmi bola i rekonštrukcia Bratislavského bábkového divadla, na ktorú bolo vyčlenených 25 mil. SK. Zrealizovalo sa verejné obstarávanie zhotoviteľa projektovej dokumentácie, ktorá bola odovzdaná koncom roka 2008. V roku 2009 sa uskutočnili voľby do VÚC.

Nové vedenie BSK na čele so županom Pavlom Frešom rozhodlo v roku 2010 o pokračovaní v projekte rekonštrukcii divadla. Rekonštruovať sa malo hľadisko, sociálne zázemie pre divákov a umelecký súbor (nevyhovujúci stav). Predpokladaná hodnota rekonštrukcie bola stanovená na 1.320.669,- EUR s DPH. Nakoľko z pohľadu vedenia divadla dielčia rekonštrukcia neriešila celkový stav budovy a divadelnej sály (zvukovú, svetelnú techniku, akustiku, javiskovú technológiu), projekt rekonštrukcie bol v rokoch 2011-2012 rozšírený o dodatky a rozpočet rekonštrukcie bol navýšený na sumu 1.962.320,- EUR s DPH. Počas prípravy projektu poskytovalo vedenie Bratislavského bábkového divadla úradu BSK stálu súčinnosť.

Vyhláseniu verejného obstarávania na zhotoviteľa stavby zabránili bezprostredne po ukončení rozšírenej projektovej dokumentácie rozpočtové možnosti BSK vzhľadom na nepredvídateľné a mimoriadne udalosti. Od roku 2010 do roku 2012 spočívalo ťažisko investičných činností úradu BSK na finalizácii projektu rekonštrukcie Gymnázia Grösslingova (kolaudácia 2011) a projekte výstavby Cyklomostu Slobody (stavba bola ukončená v roku 2012, kolaudácia prebehla v roku 2013).

V roku 2014 bola vykonaná komplexná protipožiarna kontrola budovy divadla Hasičským a záchranným útvarom hl. mesta SR so zistením, že prevádzke nevyhovujú požiarné uzávery (požiarné dvere). V decembri 2014 odovzdalo divadlo priestor k rekonštrukcii. Hľadisko divadla bolo demontované aj s obkladom. V priebehu roka 2014-2015 prebiehala ďalšia aktualizácia projektovej dokumentácie vzhľadom na európske normy a potrebu ďalšieho komplexného dopracovania. Po období nedostatku investičných kapacít pristúpil úrad BSK v období posledných dvoch rokov vážne a zodpovedne k vypracovaniu komplexnej projektovej dokumentácie riešiacej celú problematiku budovy s cieľom prevádzkovej modernizácie divadla. V priebehu dvoch rokov úrad BSK vyhlásil dve verejné obstarávania na zhotoviteľa stavby. Prvé z nich bolo zrušené vo februári 2016. Druhé v súčasnosti prebieha. V bezprostrednej následnosti začne prebiehať rekonštrukcia.

Od r. 2015 hralo BBD v Divadle Malá scéna STU, Dostojevského rad 7 v prenajatých priestoroch, prenájom za uvedené priestory je cca 9 500,- EUR mesačne (110.000,- ročne). Uvedený prenájom nebol optimálny, nakoľko priestory využívajú aj iné subjekty. Preto divadlo v spolupráci s pracovnou skupinou intenzívne hľadalo priestory, v ktorých by počas rekonštrukcie mohlo pôsobiť samostatne.

Pracovná skupina na riešenie ďalšieho pôsobenia Divadla a školy LUDUS a Bratislavského bábkového divadla – riešenie rekonštrukcie BBD a pôsobenia BBD počas rekonštrukcie

Na podnet Kultúrnej komisie Zastupiteľstva Bratislavského samosprávneho kraja vznikla v októbri 2016 **pracovná skupina**, ktorej úlohou je pripraviť dlhodobé riešenia pôsobenia Divadla LUDUS a Bratislavského bábkového divadla. Členmi pracovnej skupiny sú poslanci Zastupiteľstva BSK a pracovníci úradu zastupujúci Odbor cestovného ruchu a kultúry a Odbor investičných činností, správy majetku a verejného obstarávania. Pracovná skupina sleduje vývoj procesu verejného obstarávania zhotoviteľa rekonštrukcie a vyvíja iniciatívu na vytvorenie adekvátnych rozvojových podmienok pre obe dôležité kultúrne stánky Bratislavského samosprávneho kraja.

Pracovná skupina sleduje vývoj procesu verejného obstarávania zhotoviteľa rekonštrukcie BBD a vyvíja iniciatívu na vytvorenie adekvátnych podmienok pre divadlo počas rekonštrukcie sídelnej budovy divadla. Členovia pracovnej skupiny sa pravidelne stretávajú, vykonali niekoľko výjazdových rokovaní a z každého stretnutia a rokovania je vyhotovený zápis.

SÚČASNÝ STAV – rekonštrukcia BBD, nájom náhradných priestorov

Pracovná skupina vytypovala pre Bratislavské bábkové divadlo na dobu rekonštrukcie divadla priestory bývalého Domu detí na Škultétyho ulici č. 5 v Bratislave (bývalé pôsobisko Radošinského naivného divadla). Koncom roka 2016 došlo k predbežnej dohode medzi Úradom BSK a vlastníkom priestorov, Jednotným majetkovým fondom Odborových zväzov SR.

Začiatkom marca 2017 podpísalo BBD s Jednotným majetkovým fondom odborových zväzov SR nájomnú zmluvu na dva roky s opciou predĺženia. Výhodou nájmu je výrazne nižšia cena: mesačne 2.500.- EUR základný nájom + 1.200.- EUR energie, čiže ročne cca 45 tisíc EUR oproti doterajším cca 110 tis. EUR v priestoroch Malej scény STU. Zároveň bude BBD výlučným užívateľom priestorov, v ktorých je aj relevantné zázemie – skúšobňa a sklady.

Momentálne prebieha sťahovanie BBD do prenajatých priestorov a ich úprava. Divadlo začne hrať v prenajatých priestoroch v apríli.

V prebiehajúcej súťaži na dodávateľa rekonštrukcie BBD podala spoločnosť Eurobuilding, a.s. šesť námietok, z ktorých jednu Úrad pre verejné obstarávanie (ÚVO) vyhodnotil ako oprávnenú a následne nariadil Bratislavskému samosprávnemu kraju súťaž zrušiť. BSK sa proti rozhodnutiu ÚVO dňa 2.3.2017 odvolal a o tomto odvolaní rozhodne odvolací orgán, Rada ÚVO v zákonnej lehote 45 dní.

Pracovná skupina na riešenie sídla Divadla LUDUS a Bratislavského bábkového divadla

Členovia z radov poslancov Zastupiteľstva BSK

Ing. Tatiana Mikušová, poslankyňa BSK – garant za Divadlo LUDUS

Ing. István Pomichal, PhD – garant za BBD

Mgr. Art. Roman Maroš, poslanec BSK

Zástupcovia oboch divadiel

Mgr. art. Dana Kurillová, riaditeľka, Divadlo LUDUS

Mgr. art. Peter Kuba, Divadlo LUDUS

Ing. Ján Brtiš, riaditeľ BBD

Príslušné Odbory Úradu BSK

Odbor cestovného ruchu a kultúry BSK – gesčný odbor
(prostredníctvom oddelenia kultúrnej infraštruktúry)

Odbor investičných činností, správy majetku a verejného obstarávania
(prostredníctvom oddelenia investičných činností)

INFORMÁCIA

**o činnosti a záveroch pracovnej skupiny na riešenie
ďalšieho pôsobenia Divadla LUDUS a Bratislavského
bábkového divadla**

Divadlo a škola LUDUS

DIVADLO LUDUS

Divadlo LUDUS vzniklo v r. 1970 ako kreatívne centrum mladých. Od svojho vzniku zabezpečuje uvádzanie divadelných diel a iných foriem dramatického, vzdelávacieho a zábavného umenia pre deti a mládež. V Bratislavskom kraji je jediným divadlom svojho druhu a jeho podpora a rozvoj sú aj z celoslovenského pohľadu kľúčovými prioritami z pohľadu zachovávaní kultúrnej kontinuity. Divadlo je neoddeliteľne spojené so školou LUDUS, ktorá vychovala pre slovenské divadlo desiatky výnimočných divadelníkov. V roku 2002 prešlo divadlo LUDUS do zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja bez vlastného sídla. V tom čase pôsobilo v prenajatých priestoroch, v bývalom objekte PKO v Bratislave. Objekt bolo potrebné v roku 2009 vypratať z dôvodu sanácie. Vedenie BSK intenzívne hľadalo vhodné priestory pre ďalšie pôsobenie divadla LUDUS a v roku 2009 uzatvorilo s vlastníkom Tower Stage, s.r.o. zmluvu o prenájme divadelných a administratívnych priestorov v objekte budovy na Pribinovej ul. č. 25 v Bratislave. Platnosť zmluvy končí 30. 6. 2019, po tomto termíne divadlo nemá k dispozícii vlastné sídlo pre administratívu, ani priestor na prezentáciu umeleckej tvorby. Prenájom za uvedené priestory je 9 600,- EUR mesačne.

Pracovná skupina na riešenie ďalšieho pôsobenia Divadla a školy LUDUS a Bratislavského bábkového divadla

Na podnet Kultúrnej komisie Zastupiteľstva Bratislavského samosprávneho kraja menoval riaditeľ Úradu BSK v septembri 2016 **pracovnú skupinu**, s úlohou nájsť a pripraviť dlhodobé riešenia pôsobenia dvoch divadiel v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK: Divadla LUDUS a Bratislavského bábkového divadla. Členmi pracovnej skupiny sú poslanci Zastupiteľstva BSK a pracovníci úradu zastupujúci Odbor cestovného ruchu a kultúry a Odbor investičných činností, správy majetku a verejného obstarávania. Pracovná skupina vyvíja iniciatívu na vytvorenie adekvátnych rozvojových podmienok pre oba dôležité kultúrne stánky Bratislavského samosprávneho kraja.

Dovedna sa pracovná skupina za 6 mesiacov stretla 12-krát, z toho väčšina stretnutí bola výjazdových za účelom hľadania nových adekvátnych priestorov pre dlhodobé sídlo divadla LUDUS. Z každého stretnutia je vypracovaný zápis. Pracovná skupina si preštudovala, fyzicky prezrela a zanalyzovala možnosti využitia v nasledovných priestoroch:

1. Priestory súčasného sídla súkromnej Školy LUDUS, Palackého ul. v Bratislave, objekt obytného domu je v súkromnom vlastníctve.
2. Bývalý Dom detí, Škultétyho č. 5, Bratislava, vlastníkom je Jednotný majetkový fond odborových zväzov SR (bývalé pôsobisko Radošinského národného divadla)
3. Kultúrne centrum Kamel, Molecova 2, Vlastník Mestská časť Bratislava, Karlova ves
4. Dom kultúry Dúbravka, Saratovská 2/a, vlastník Mestská časť Bratislava, Dúbravka
5. Dom kultúry B-NM, Vajnorská 21, vlastník Mestská časť Bratislava, Nové Mesto
6. Dom kultúry Zrkadlový háj – Kultúrne zariadenia Petržalky, Rovniakova 3, vlastník Mestská časť Bratislava, Petržalka.
7. Dom kultúry Lúky - Kultúrne zariadenia Petržalky, Vígláškova 1, vlastník Mestská časť Bratislava, Petržalka
8. Viacpodlažný mestský dom v zástavbe na Laurinskej ul. 14, v centre Bratislavy, vlastník TERRA TRADE, s.r.o.

9. Kongresové centrum v budove TECHNOPOLU na Kutlíkovej č. 17 v Bratislave Petržalke, vlastník Technopol Servis, a.s.

Závery pracovnej skupiny

Pracovná skupina sa zhodla, že na pôsobenie divadla po skončení nájmu v Tower Stage sú z obhliadnutých objektov vhodné dva priestory. Objekt spoločnosti Terra Trade na Laurinskej ul. a Kongresové centrum v Technopole. Obidva priestory by umožňovali paralelné pôsobenie divadla a školy LUDUS (toho času súkromná umelecká škola), ktorú BSK avizovalo vrátiť opäť do svojej zriaďovateľskej pôsobnosti v rámci divadla. Adaptácia priestorov na Laurinskej ulici by však bola finančne náročná (stavebná časť cca 1,2 mil. €), navyše objekt nevyhovuje z hľadiska dopravnej a prevádzkovej obslužnosti (pešia zóna, parkovacie zázemie, skladové priestory).

Pracovná skupina a vedenie divadla sa zhodli, že **najvhodnejším objektom pre ďalšie pôsobenie Divadla LUDUS je kongresové centrum v budove Technopolu**. Celkovú prenajímateľnú plochu tvorí 1.200 m², nachádzajúcich sa na prvom nadzemnom podlaží objektu. Bez rozsiahlejších stavebných zásahov do konštrukčných prvkov priestor umožňuje vytvoriť divadelnú sálu s kapacitou cca 150 sedadiel s kompletnou technikou i návštevníckou infraštruktúrou, samostatné štúdiové javisko, adekvátne priestory pre školu LUDUS, kancelárske priestory a veľkorysé skladové priestory. Budova je dobre dopravne dostupná a nachádza sa na strategickom mieste v blízkosti budúceho petržalského korza a budúcej zastávky električky.

Divadlo LUDUS vypracovalo vizualizáciu úpravy priestorov podľa požiadaviek na svoju dlhodobú prevádzku a paralelné fungovanie školy LUDUS. Vlastník prejavil záujem priestory dlhodobo prenajať a poskytol Úradu BSK podklady projektovej dokumentácie skutočného vyhotovenia stavby.

V súčasnosti Úrad BSK pripravuje plán realizácie zámeru vytvorenia dlhodobého sídla Divadla LUDUS v predmetných priestoroch, ktorá si bude vyžadovať dôslednú prípravu jednotlivých krokov od štúdie realizovateľnosti a projektových prác, cez kreovanie nájomného vzťahu až po stavebné úpravy a to najneskôr do ukončenia nájomného vzťahu so súčasným nájomcom.

Pracovná skupina odporučila vedeniu Úradu BSK vážne sa zaoberať týmto riešením ako perspektívou pre zachovanie existencie a zabezpečenie plnohodnotného rozvoja divadla a školy LUDUS.

Finančná stránka

Úprava priestorov pre účely prevádzky divadla a školy LUDUS si vyžaduje naprojektovanie a obstaranie mobilných divadelných technológií (javisko, hľadisko, štúdiová sála, svetelná a zvuková technika) a stavebnú úpravu s účelom úpravy divadelného zázemia, priestorov pre školu LUDUS a kancelárskych priestorov. Pre získanie aproximatívnych údajov o celkových finančných nákladoch na adaptáciu priestorov je nutné vypracovať štúdiu realizovateľnosti a Úrad BSK ňou zatiaľ nedisponuje. Divadlo LUDUS predbežne vypracovalo kalkuláciu na mobilnú časť adaptácie priestorov.

Nájomný vzťah s vlastníkom objektu – kongresového centra Technopol – bude kreovaný na dlhodobé časové obdobie (cca 25 rokov). Náležitosti nájomného vzťahu budú závisieť od miery participácie vlastníka na úprave priestorov.

Variant 1: Adaptáciu priestorov bude financovať BSK.

Variant 2: Náklady na adaptáciu priestorov sa rozdelia medzi vlastníka objektu a BSK.

Variant 3: Adaptáciu priestorov bude financovať vlastník objektu.

Od zvoleného variantu sa bude odvíjať výška a dĺžka nájmu.

Časový plán

- 1) apríl – máj 2017 vypracovanie štúdie realizovateľnosti vstupnej projektovej dokumentácie
- 2) jún 2017 – predloženie zámeru do Zastupiteľstva BSK (ideálne i s návrhom dlhodobej nájomnej zmluvy)
- 3) 2018 – realizácia adaptácie priestorov
- 4) máj – jún 2019 – sťahovanie divadla do nových priestorov

**Pracovná skupina na riešenie dlhodobého sídla Divadla a školy LUDUS
a Bratislavského bábkového divadla vytvorená na základe rozhodnutia riaditeľa
úradu MUDr. Valeriána Potičného, MPH**

Členovia z radov poslancov Zastupiteľstva BSK

Ing. Tatiana Mikušová, poslankyňa BSK – garant za Divadlo LUDUS

Ing. István Pomichal, PhD – garant za BBD

Mgr. Art. Roman Maroš, poslanec BSK

Zástupcovia oboch divadiel

Mgr. art. Dana Kurillová, riaditeľka, Divadlo LUDUS

Mgr. art. Peter Kuba, Divadlo LUDUS

Ing. Ján Brtiš, riaditeľ BBD

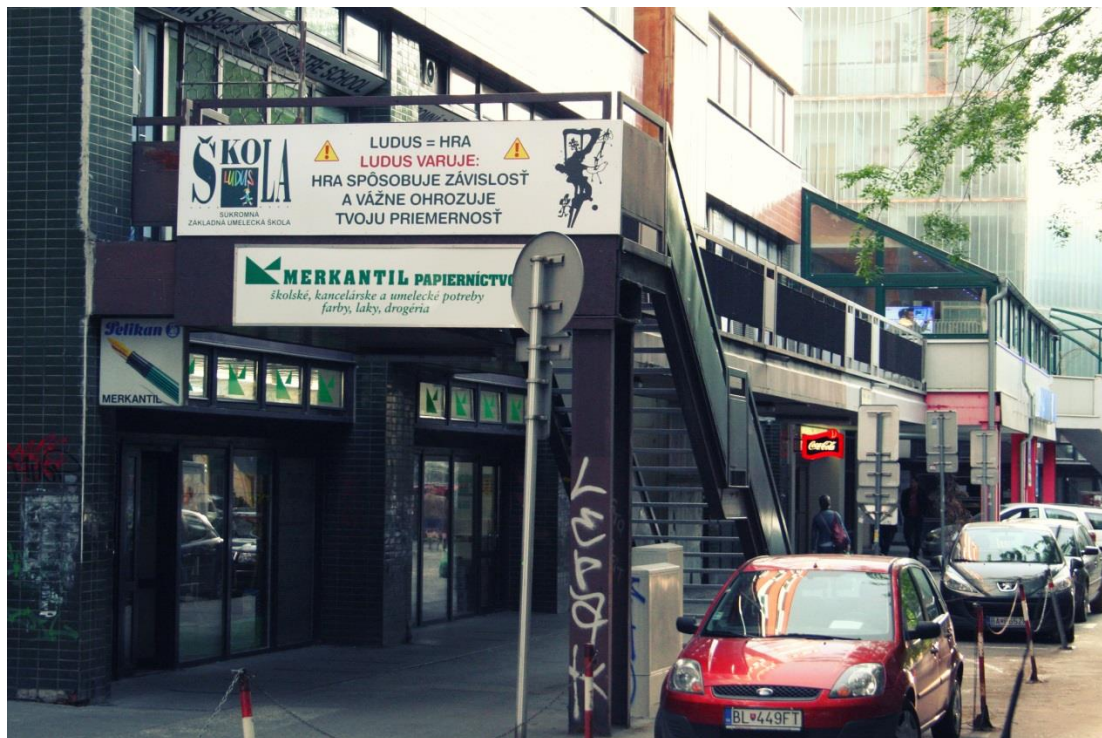
Príslušné Odbory Úradu BSK

Odbor cestovného ruchu a kultúry BSK – gesčný odbor
(prostredníctvom oddelenia kultúrnej infraštruktúry)

Odbor investičných činností, správy majetku a verejného obstarávania
(prostredníctvom oddelenia investičných činností)

Objekty, ktoré pracovná skupina obhliadla za účelom nájdania vhodného dlhodobého sídla divadla a školy LUDUS

1. Priestory súčasného sídla súkromnej Školy LUDUS, Palackého ul. v Bratislave, objekt obytného domu je v súkromnom vlastníctve.

2. Dom odborov ISTROPOLIS, Odborárske námestie č. 3, Bratislava, vlastníkom je Jednotný majetkový fond zväzov odborových organizácií

3. Kultúrne centrum Kamel, Molecova 2, vlastník Mestská časť Bratislava, Karlova ves

4. Dom kultúry Dúbravka, Saratovská 2/a, vlastník Mestská časť Bratislava, Dúbravka

5. Dom kultúry B-NM, Vajnorská 21, vlastník Mestská časť Bratislava, Nové Mesto

6. Dom kultúry Zrkadlový háj, KZP Rovniakova 3, vlastník Mestská časť Bratislava, Petržalka.

7. Dom kultúry Lúky, Vígl'ašská 1, KZP, vlastní' Mestská časť Bratislava, Petržalka

8. Viacpodlažný mestský dom v zástavbe na Laurinskej ul. 14, v centre Bratislavy, vlastní' TERRA TRADE, s.r.o.

Kongresové centrum v budove TECHNOPOLU na Kutlíkovej č. 17 v Bratislave Petržalke, vlastník Technopol Servis, a.s.

Dlhodobé sídlo divadla a školy LUDUS v kongresovom centre v Technopole
pohľad od parkoviska

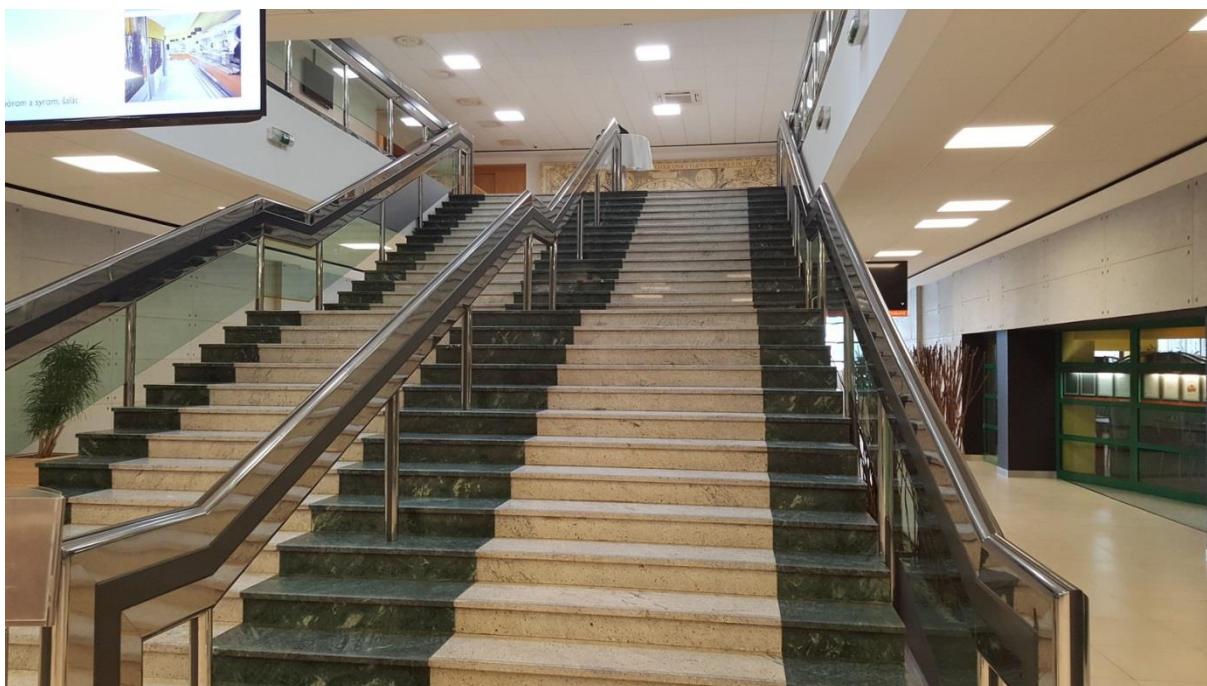
Pohľad od kanála – električka LUDUS

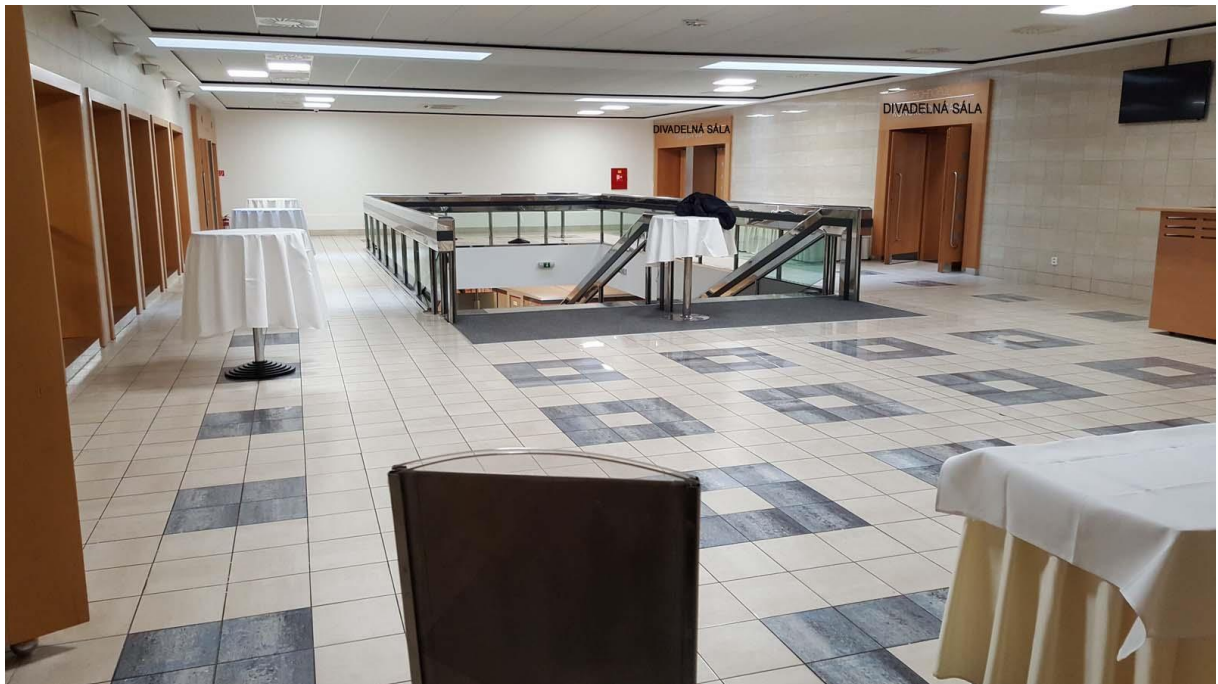
Pohľad od fontány a električky

Schodisko k LUDUSu

Pohľad z foyer na trakt Divadlo

Pohľad z foyer na trakt Škola

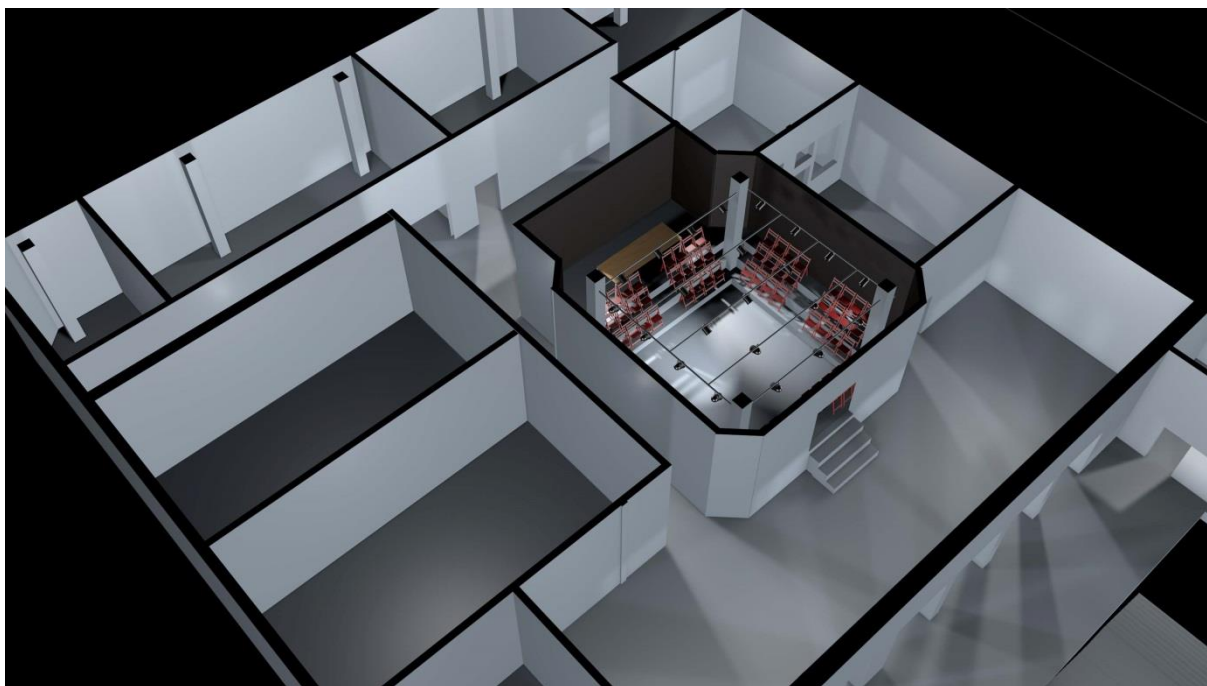
Súčasný stav priestor školy

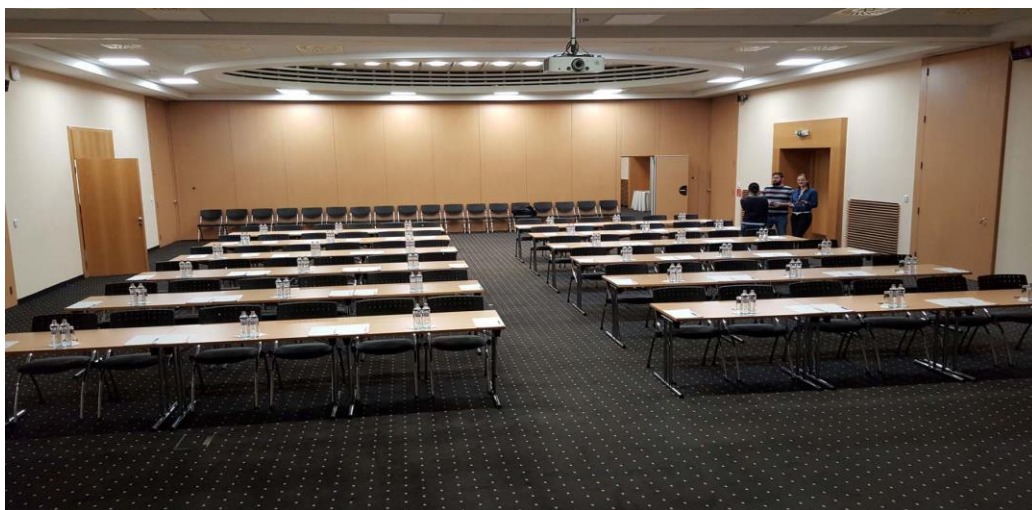
Vizualizácia pôdorys škola a LUDUSLab

- 250 žiakov (vek 8 až 18 rokov)
- Počet tried: 20 ročníkov (10-12 žiakov)
- počet zamestnancov 4
- počet externých pedagógov/umelcov 15
- počet divadelných ateliérov/workshopov 2
- letný kreatívny ateliér „Thespisova kára“
- ročný počet účasti žiakov 20.000 návštev
- denná vyťaženosť priestoru 100 žiakov

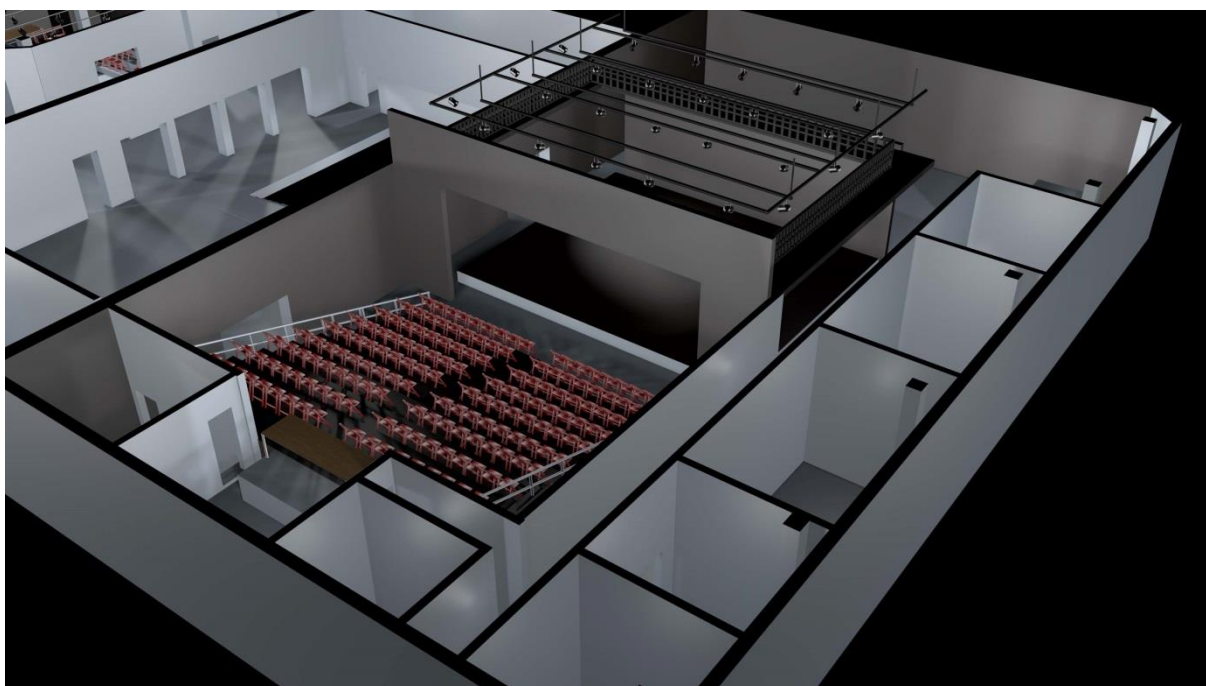
Súčasný stav divadelná sála

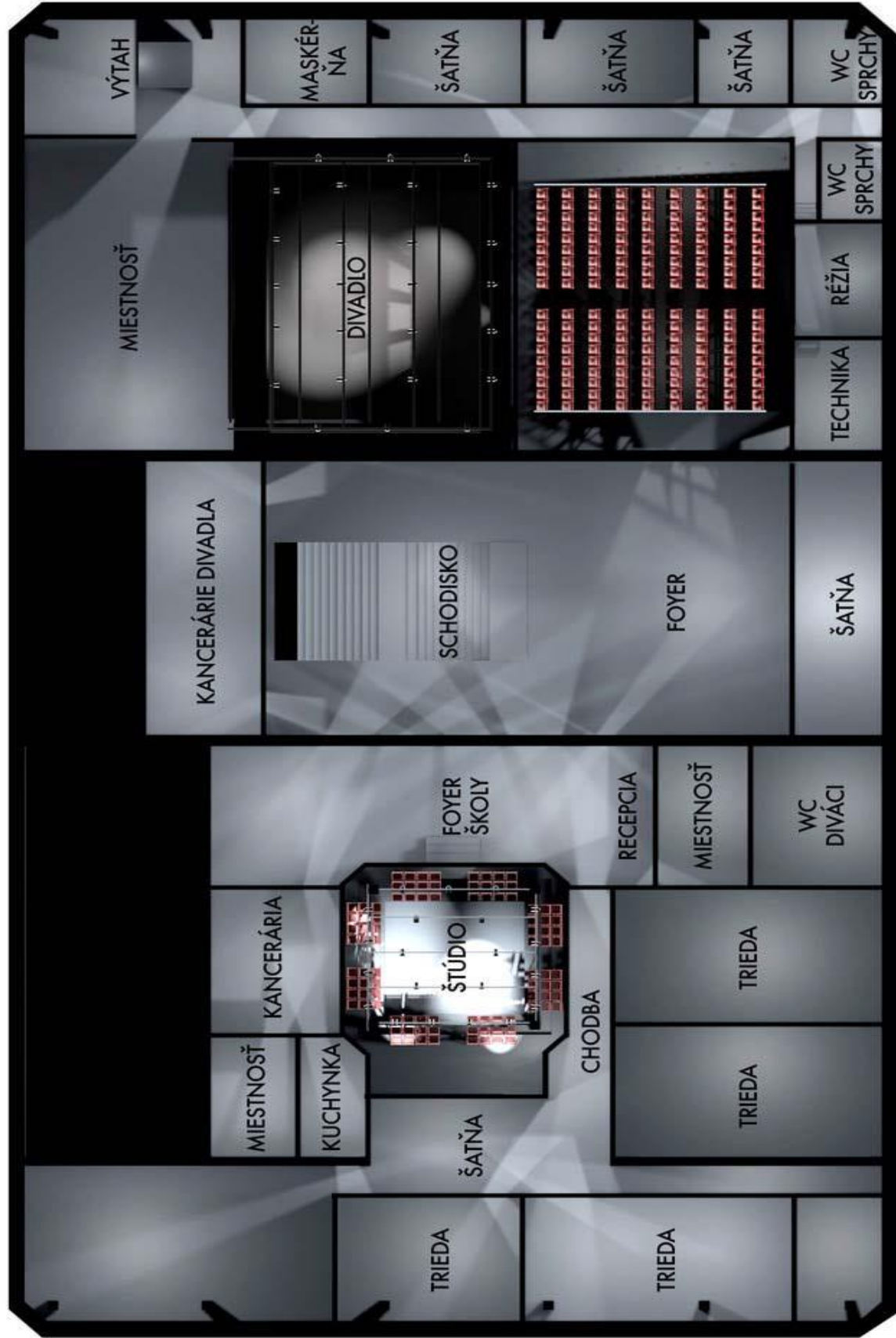

Vizualizácia divadlo a zázemie

- 130 divadelných predstavení ročne
- 30 kultúrnych/umeleckých aktivít (*koncert, film...*)
- počet premiér 4/sezóna
- Medzinárodný festival PUBERTÁK
- počet divákov cca. 22.000 tisíc
- počet zamestnancov 18
- počet externých umelcov cca. 40
- denná vyťaženosť počas hracieho dňa 170 divákov

Vizualizácia navrhovaného riešenia

Parametre pre divadlo:

Kapacita: do 200 divákov

Divadlo plocha celkovo: **cca. $19 \times 32 = 608 \text{ m}^2$**

z toho Hľadisko: $13 \times 12 = 156 \text{ m}^2$

Javisko: $13 \times 10 = 130 \text{ m}^2$

Zákulisie/back stage: $13 \times 6 = 78 \text{ m}^2$

v nadväznosti na Sklady, šatne, sanita, obslužný priestor svetelná a zvuková réžia, kancelárie: $13 \times 4 = 52 \text{ m}^2 + 6 \times 32 = 192 \text{ m}^2$ spolu **244 m²**

Parametre pre školu:

Škola plocha celkovo: cca. $24 \times 24 = 576 \text{ m}^2$

Počet žiakov: 250

Počet skupín: 20

Počet lektorov/pedagógov: 15

Skúšobne/triedy/šatne: 5x (cca. 450 m^2)

Kancelárie, front desk, zborovňa, sanita, rozptylový priestor: 2x (do cca. 126 m^2)

Celková plocha prenájmu: do 1.200 m²

INFORMÁCIA

Rekonštrukcia Divadla ARÉNA – aktuálny stav

DIVADLO ARÉNA

Divadlo ARÉNA sídli v historickej budove z roku 1898 na petržalskom nábreží Dunaja (Viedenská cesta č. 10). Jej dejiny siahajú do roku 1828, kedy vznikol nekrytý divadelný amfiteáter (odtiaľ pochádza jeho názov - Aréna). V roku 1898 bola na mieste pôvodného amfiteátra postavená murovaná budova, ktorá mala na svoju dobu moderné vybavenie, vrátane divadelného povraziska. O význame Divadla Aréna vypovedá aj skutočnosť, že v Aréne pôsobil ešte ako mladý herec Max Reinhardt, jedna z vôbec najväčších osobností európskeho divadla (Maxa Reinhardta dodnes pripomína pamätná tabuľa na fasáde divadla). Počas bombardovania Starého mosta na sklonku Druhej svetovej vojny bola Aréna poškodená a prišla o tzv. divadelný komín (povrazisko). Aj v dôsledku tohto znefunkčnenia bola po druhej svetovej vojne budova divadla na viac než 50 rokov pre verejnosť uzatvorená a slúžila ako sklad. Po roku 1989 aj vďaka iniciatíve svetovo rešpektovaného mima, Milana Sládka, získalo budovu od Slovenskej televízie Ministerstvo kultúry, ktoré následne pristúpilo k jej rekonštrukcii (1994). rekonštrukciu sprevádzalo viacero kompromisov a výsledkom bol vznik tanečnej scény bez relevantnej technickej infraštruktúry (javiskové prepádisko, povrazisko).

V roku 2002 prešlo divadlo Aréna zo zriaďovateľskej pôsobnosti KNV do zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja a jeho riaditeľom sa stal Juraj Kukura. Za trinásť rokov pôsobenia Juraja Kukuru sa divadlo vyprofilovalo ako multižánrová scéna s národným významom a medzinárodnými presahmi. Vzniklo tu niekoľko oceňovaných inscenácií predovšetkým v rámci tzv. Občianskeho cyklu, ktorý priniesol 7 premiér pôvodných slovenských hier na tému kontroverzných epoch a osobností slovenskej histórie s presahom do súčasnosti. Aréna sa stala prakticky jediným divadlom profilujúcim sa ako divadlo politické (termín zavedený nemeckým divadelným režisérom Erwinom Piscatorom v prvej polovici 20. storočia), prinášajúce každú sezónu nové témy. Aréna spolupracuje s etablovanými režisérmi z domáceho i zahraničného prostredia.

Súčasný stav dispozičného riešenia a technickej vybavenosti divadla Aréna nie je vyhovujúci pre umeleckú produkciu divadla Aréna a bráni jeho plnohodnotnej prevádzke. Nedisponuje prepádiskom, točnou, adekvátnymi divadelnými ťahmi, skladovými priestormi ani vyhovujúcimi priestormi pre návštevníkov. Rekonštrukcia divadla je nevyhnutnou podmienkou nielen jeho ďalšieho rozvoja, ale i samotného fungovania dnes.

Zámerom Bratislavského samosprávneho kraja v súlade so Stratégiou rozvoja kultúry v Bratislavskom samosprávnom kraji na roky 2015 – 2020 (priorita 6: Skvalitňovanie poskytovaných služieb, inovácie) je zrekonštruovať a modernizovať Divadlo Aréna s dôrazom na doplnenie chýbajúceho technického vybavenia a inováciu zázemia, ktorá by rozšírila možnosti poskytovaných služieb návštevníkom. Súčasťou plánovanej rekonštrukcie je obnova javiskovej technológie, s tým súvisiaca stavebná rekonštrukcia, ktorej dôsledkom bude aj zmena vzhľadu budovy (pribudne tzv. divadelný komín s technológiou povraziska) a rekonštrukcia interiéru divadla, v prvom rade priestorov vrchného a spodného foyeru.

Na základe konzultácií o zámere Mgr. Art. Juraja Kukuru na rekonštrukciu divadla Aréna boli spracované dve štúdie (štúdie k investičnému zámeru)

- Architektonická štúdia k zámeru obnovy (rekonštrukcie) divadla Aréna v Bratislave
konzultant konceptu: Prof. Ing. arch Ján Stempel
spracovateľ: akad. arch. Ing. Ján Studený , Ing. arch. Benjamín Brádňanský , Mgr. art. Vít Halada, artD.
- Overovacia štúdia k zámeru rekonštrukcie divadla Aréna - časť scénickej technológie

Štúdia zmeny technologického vybavením inscenačného priestory divadlo Aréna
konzultant konceptu: Prof. akad. arch. Jindřich Smetana
Spracovateľ: GRADIOR TECH a.s.

Na zámer obnovy národnej kultúrnej pamiatky Divadla Aréna vydal súhlasné stanovisko Krajský pamiatkový úrad a predmetné štúdie posúdil aj Ústav stavebnej ekonomiky.

Vzhľadom na rozsah stavebných a technologických prác a z toho vyplývajúcu finančnú náročnosť celej rekonštrukcie nie je realizácia zámeru obnovy vo finančných možnostiach Bratislavského samosprávneho kraja. Úrad BSK v spolupráci s Divadlom Aréna preto pristúpili k hľadaniu externých zdrojov. Vzhľadom na význam samotného objektu i umeleckej činnosti divadla, predovšetkým však na základe medzinárodného umeleckému kreditu a osobnej iniciatívy riaditeľa Divadla Aréna, Mgr. art. Juraja Kukuru, sa k zámeru rekonštrukcie ústretovo vyjadrilo Ministerstvo kultúry SR, na podnet ktorého Vláda SR na svojom zasadnutí 16.12.2015 prijala uznesenie č. 705/2015, predmetom ktorého je nenávratná finančná podpora rekonštrukcie Divadla Aréna z prostriedkov štátneho rozpočtu v sume 4,5 mil. EUR.

Paralelne s aktivitami, zameranými na zabezpečenie externých finančných zdrojov na rekonštrukciu budovy Divadla Aréna, vstúpil Úrad BSK do rokovania s Hlavným mestom SR Bratislavou ohľadom majetko-právneho vysporiadania nehnuteľností v areáli divadla, ktoré sú v súčasnosti vo vlastníctve mesta Bratislava. Výsledkom je predbežný súhlas magistrátu s prevodom predmetných nehnuteľností do majetku BSK, ktorý by na svojom aprílovom zasadnutí mali schváliť poslanci mestského Zastupiteľstva.

SÚČASNÝ STAV PROJEKTU REKONŠTRUKCIE

Úrad BSK zriadil dňa 22.4.2016 pracovnú skupinu menovanú za účelom prípravy verejného obstarávania projektu „Rekonštrukcia Divadla Aréna“ a za účelom sledovania priameho procesu verejného obstarávania v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní v zložení: vedúci pracovnej skupiny: JUDr. Jozef Hentek, členovia pracovnej skupiny: JUDr. Ing. Ján Keselý (v súčasnosti už nie je členom PS), Ing. Elena Sokolová, Mgr. Rastislav Šenkirik, Ing. Zdenka Bothová, Ing. Oľga Markovičová.

Úrad BSK vyhlásil dňa 12.5.2016 verejné obstarávanie na projektové práce. Po úspešnom ukončení súťaže došlo dňa 23.9.2016 k podpisu zmluvy s víťazom súťaže, Ing. arch. Gabrielom Drobniakom.

Úrad BSK dňa 24.11.2016 menoval Výrobný výbor k realizácii projektovej dokumentácie na rekonštrukciu Divadla Aréna v zložení: Ing. Jozef Chynoranský, Róbert Branderský, Mgr. Rastislav Šenkirik, Ing. Arch. Gabriel Drobniak, Ing. Dušan Jurkovič, Ing. Juraj Nagy, Prof. Akad. Arch. Jindřich Smetana, Prof. Ing. Arch. Ján Stempel.

Projektant vykonal revíziu pôvodného technologického konceptu a spracoval podľa nej časť súťažných podkladov na obstarávanie divadelnej technológie. Verejné obstarávanie na dodávateľa technológie bolo zverejnené v Európskom vestníku (EVO) dňa 21.12.2016. Na základe pochybností ohľadom nadväzností jednotlivých krokov v procese rekonštrukcie divadla vznesených zo strany konzultantov pôvodných štúdií (členov výrobného výboru) bolo toto verejné obstarávanie zrušené predsedom BSK dňa 5.4.2017. V súčasnosti pracovná skupina a výrobný výbor pracujú na predložení ďalších krokov v projekte rekonštrukcie. Pri rekonštrukcii divadla Aréna nejde o odstránenie havarijného stavu, ale o významné pozdvihnutie technickej úrovne divadla. Modernizáciu Divadla Aréna je možné realizovať len v prípade zhody Úradu BSK s poslancami Zastupiteľstva BSK a s divadlom a jeho odborníkmi.